

**NEAR EAST UNIVERSITY
FACULTY OF ECONOMICS AND
ADMINISTRATIVE SCIENCES**

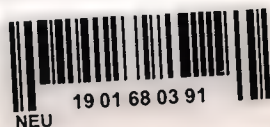

**DEPARTMENT OF BUSINESS
ADMINISTRATION**

GRADUATION PROJECT (MAN 400)

**LEADERSHIP STYLE ADOPTED IN
BANKS OF T.R.N.C**

**STUDENT: DINARA ABDULLINA
SUPERVISOR: DR. ERDAL GURYAY**

**JULY 2005
NICOSIA**

**NEAR EAST UNIVERSITY
FACULTY OF ECONOMICS AND
ADMINISTRATIVE SCIENCES**

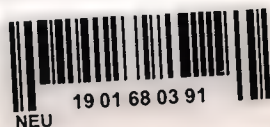

**DEPARTMENT OF BUSINESS
ADMINISTRATION**

GRADUATION PROJECT (MAN 400)

**LEADERSHIP STYLE ADOPTED IN
BANKS OF T.R.N.C**

**STUDENT: DINARA ABDULLINA
SUPERVISOR: DR. ERDAL GURYAY**

**JULY 2005
NICOSIA**

Table of contents

Abstract.....	2
Acknowledgments	3
INTRODUCTION.....	4
Problem	4
Aim of study.....	4
Importance of study.....	4
Coverage	5
Methodology	5
Limitations.....	5
CHAPTER 1. Teoretical framework for leadership.....	6
1.1 Leadership	6
1.2 Types of leadership style	7
1.2.1 Autocratic leaders	7
1.2.2 Democratic leaders.....	7
1.2.3 Laissez-faire leader clearly.....	7
1.3 Contingency approaches to leadership styles	8
1.3.1 Fiedler's Contingency Model.....	8
1.3.2 Hersey and Blanchard's Situational Leadership Model.	9
1.3.3 Vroom's Decision- Making Model.....	10
1.4 The Tasks of Leadership	11
1.4.1 Be the Leader:	11
1.4.2 Set Goals:	12
1.4.3 Establish the Environment to Succeed:	12
1.4.4 Communicate:	13
1.4.5 Keep Your Leadership Skills Current to the Task	15
1.5 Management and leadership.....	16
1.6 Theories of leadership.....	19
1.6.1 Transformational and Transactional Leadership.....	19
CHAPTER 2. Findings of research	21
2.1 Methodology and findings.....	21
Table 1. Response of workers in banks.....	22
Perception of workers.....	24
Table 2. Demographic structures of workers	24
Table 3. Worker's perception of supervisors leadership style.....	Error! Bookmark not defined.
Supervisors	30
Table 4. Demographic structure of supervisors	30
Table 5. Supervisors perception of leadership style they use.....	33
Table 6. Supervisors questioners results.....	47
Table 7. Workers questioners results.....	47
Conclusion	49
References	50
Appendix A	51

Abstract

Organizations are facing major challenges, many of them resulting in restructuring, reengineering and downsizing. Work environment have become more complex and sophisticated. The need for leadership, has become more critical. Today's leaders are confronted with unpredictable challenges, which require a different degree of flexibility and leadership style. For managers to lead their workers most effectively, they need a style of leadership behavior that is tailored specifically to the employees' level of commitment.

Employee perceptions of leadership style are all that really matters to leaders. Employees do not respond solely to what leaders think and do and say but to what they perceive leaders are. Leadership is truly in the eyes of the beholders.

The aim of this research was to identify what type of leadership style used in banks of Turkish Republic of North Cyprus, and the workers' perceptions of their supervisors leadership style.

Type of research is descriptive. Study settings is field study. Unit of analysis is workers in banks of North Cyprus. Time horizon is one-shot study, questionnaires were distributed and collected within one month. Nonprobability sampling is applied, convenience sampling method were used. Two type of questionnaire were distributed to supervisors and workers.

Results of this study is that supervisors see themselves as democratic leaders. And workers perceive their supervisors as democratic leaders.

Acknowledgments

This work couldn't be done without help and support of many people to whom I want to say my thanks.

First of all I want to thank my supervisor Mr. Erdal Guryay, for coordinating of my work, correcting the research materials, and for general support in preparing this project.

Also I want to thank all my teachers for their knowledge, effort and experience which they were giving to us during this 4 years. I tried to apply in this project knowledge I got from them.

Finally I want to thank my family for supporting me in preparation of this project. Especially I want to thank my sister Nargiz for helping me in calculations of questionnaire's results and preparing statistical data.

Endless thanks.

INTRODUCTION

Problem

Organizations are facing major challenges, many of them resulting in restructuring, reengineering and downsizing. Work environments have become more complex and sophisticated. The need for leadership has become more critical. (Earle, 1996) Alan Deutschman (1993) Therefore, today's leaders are confronted with unpredictable challenges, which require a different degree of flexibility. For managers to lead their workers most effectively, they need a style of leadership behavior that is tailored specifically to the employees' level of commitment. (Niehouse, 1987).

In summary, now appears to be an ideal time to study the types of leadership used in commercial banks of North Cyprus.

So the main problem of this study is to learn which type of leadership is in use in banks of North Cyprus and how it affects the success of organization.

Aim of study

Aim of this research is to learn which types of leadership using the leaders of commercial banks in Turkish Republic of North Cyprus and how it affect the success of organization.

Importance of study

Commercial Banks of North Cyprus was not been studied before because of political situation, but most of Banks are just branches of banks of Turkey, but since it in different country different policies in use, different type of risk in this country, different economical situation and all of this factors affect the type of leadership which has to be

used to make Banks become more successful. Such research will be helpful for future, for banks which has been studied and for students who interested in development of banks stability and success in North Cyprus.

Coverage

In this research has been studied biggest commercial Banks in Lefkosa, other cities were not covered just because Lefkosa is the capital city of North Cyprus and it have all branches of Turkish Banks ,and banks in other cities become the branches of banks of Lefkoşa, so there is no big differences in operating style of other banks in other cities.

Methodology

Methods which were used in this research are:

First of all was made literature review of ~~this~~ topic ^{which be} you can see ~~it~~ in chapter 1 of this project.

Second method is questionnaire, two types of questionnaires were prepared, first type of questionnaires was given to executive managers of banks to understand which type of leadership they use, second type of questionnaires was given to employees of same bank to see their perception of type of leadership their manager is using.

Third method is statistical analyses: analyses were made on data which was collected through questionnaire method and gave the last statistical result.

Limitations

In this research time limitation is ~~in~~ march-June. During those months questionnaires were given to banks, studied, and results were analyzed. Questionnaires were given not to all workers of the banks, just supervisors, and their subordinates.

Figure 1.1. Study Area
Source: V.Ö. Yılmaz, 2011

CHAPTER 1. THEORETICAL FRAMEWORK FOR LEADERSHIP.

1.1 Leadership

is the process of influencing and supporting others to work enthusiastically toward achieving objectives.(John W.Newstrom, Keith Davis,2002) The leadership process is similar in effect to that of secret chemical that turns a caterpillar into a butterfly with all the beauty that was the caterpillar's potential.

Leadership, then, is the catalyst that transforms potential into reality.

The way in which a leader uses power also establishes a types of style. Each style- autocratic, democratic, laissez-faire- has its benefits and limitations. A leader often uses all three styles over a period of time, but one style tends to be the dominant one.

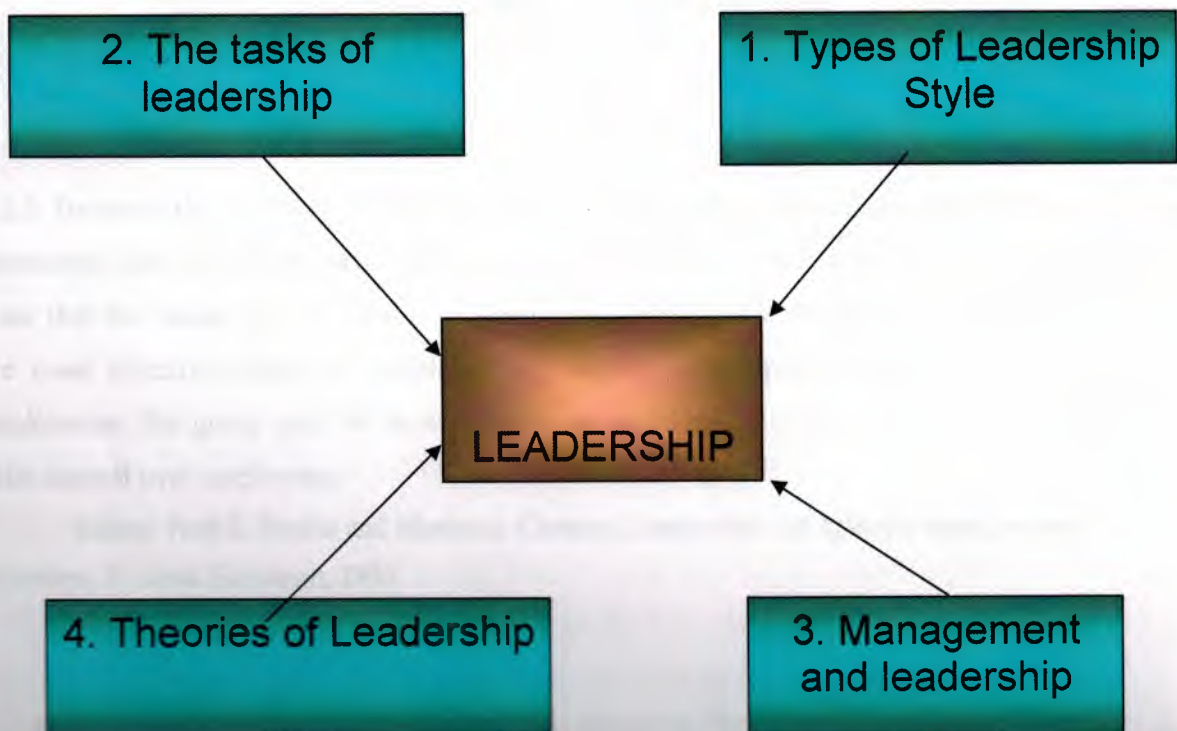

Figure 1.1.Schematic diagram of the theoretical framework.

Source: V.H. Vroom and P.W Yetton, *Leadership and Decision Making*, 1973.

1.2 Types of leadership style

1.2.1 Autocratic leaders centralize power and decision making in themselves. They structure the complete work situation for their employees, who are expected to do what they are told and not think for themselves. The leaders take full authority and assume full responsibility. Autocratic leadership typically is negative, based on threats and punishment, but it can appear to be positive, as demonstrated by the benevolent autocrat who chooses to give some rewards to employees. Some advantages of autocratic leadership are that it is often satisfying for the leader, permits quick decisions, allows the use of less competent subordinates, and provides security and structure for employees. The main disadvantage is that most employees dislike it, especially if it is extreme enough to create fear and frustration. Further, it seldom generates the strong organizational commitment among employees that leads to low turnover and absenteeism rates.

Source: Gregory G. Dess and Joseph C. Picken, *"Leadership in 21st Century,"* 2000.

Brent B. Allred, Charles C. Snow, and Raymond E. Miles, *"Characteristics of Leaders in 21st Century,"* 1996.

1.2.2 Democratic leaders delegate authority involve employees in decision making, and encourage both employee participation and unrestricted communication- all the time making it clear that the leader has the final say. Democratic leaders offer relatively little supervision and are most effective when the employee are highly skilled professionals. But this style has weaknesses: the group may be slow to arrive at decisions, and the leader may end up having little control over employees.

Source: Fred E. Fiedler and Martin m. Chemers, *Leadership and Effective Management,* Glenview, IL:Scott, Foresman, 1974.

1.2.3 Laissez-faire leader clearly decentralize authority. Participative decisions are not unilateral, as with the autocrat, because the use inputs from followers and participation by them. The leader and group are acting as a social unit. Employees are informed about conditions affecting their jobs and encourage expressing their ideas, making suggestions, and taking action.

The general trend is toward wider use of participative practices because they are consistent with the supportive and collegial models of organizational behavior. Because of its importance and increasingly widespread usage.

Source: E.A. Fleishman, *Leadership Climate and Supervisory Behavior*, Columbus, OH: Personal Research Board, Ohio State University Press, 1951.

1.3 Contingency approaches to leadership styles

The autocratic, democratic and laissez-faire leadership styles are not always the best styles to use. At times there are exceptions, and the prime need for leaders is to identify when to use a different style. A number of models have been developed that explain these exceptions, and they are called contingency approaches. These models state that the most appropriate style of leadership depends on an analysis of the nature of the situation facing the leader. Key factors in the situation need to be identified first. When combined with research evidence, these factors will indicate which style should be more effective. Four contingency models of this nature are briefly examined:

1.3.1 Fiedler's Contingency Model

Fiedler shows that a leader's effectiveness is determined by the interaction of employee orientation with three additional variables that relate to the followers, the task, and the organization. They are leader-member relations, task structure, and leader position power. Leader-member relations are determined by the manner in which the leader is accepted by the group. If, for example, there is group friction with the leader, rejection of the leader, and reluctant compliance with orders, then leader-member relations are low.

Task structure reflects the degree to which one specific way is required to do the job.

Leader position power describes the organizational power that goes with the position the leader occupies.

In highly unstructured situations the leader's structure and control are seen as removing undesirable ambiguity and the anxiety that results from it, so a structured approach may be

preferred by employees. In situations where the task is highly routine and the leader has good relations with employees, they may perceive a task orientation as supportive to their job performance. The remaining broad middle ground requires better leader-member relations to be established, so a more considerate, employee-oriented leader is effective.

1.3.2 Hersey and Blanchard's Situational Leadership Model.

The situational leadership(or life-cycle) model developed by Paul Hersey and Kenneth Blanchard, suggested that the most important factor affecting the selection of a leader's style is the development (maturity) level of the subordinate.

Development level is the task-specific combination of an employee's task competence and motivation to perform (commitment). Managers assess development level by examining an employee's level of job knowledge, skill, and ability, as well as willingness to take responsibility and capacity to act independently. Employees typically (according to Theory Y assumptions) become better developed on the task as they receive appropriate guidance, gain job experience, and see the reward for cooperative behavior. Both the competence to perform a given task and the commitment to do so can vary among employees; therefore development levels demand different responses from leaders. Hersey and Blanchard use a combination of guidance and supportive (also called task and relationship) orientations to create four major styles- telling, selling (coaching), participating (supporting), and delegating. These are matched with the progressive development levels of the employees, suggesting that a manager's leadership style should vary with situation. The model is simple and intuitively appealing and accents an important contingency factor that is sometimes overlooked. However, it ignores several other critical elements that determine leadership style, and it does not have widely accepted research base.

1.3.3 Vroom's Decision- Making Model

A useful decision-making model for selecting among various degrees of leadership style (autocratic to democratic) was developed by V.H. Vroom and others. They recognized that problem-solving situations differ, so they developed a structured approach for managers to examine the nature of those differences and to respond appropriately.

Problem Attributes: in this model, managers assess a current decision situation according to its problem attributes –especially the perceived importance of technical quality and employee acceptance.

Decision-quality dimensions include cost considerations and the availability of information and whether or not the problem is structured.

Employee-acceptance dimensions include the need for their commitment, their prior approval, the congruence of their goals with the organization's, and the likelihood of conflict among the employees. By carefully following this analysis in a structured decision-tree format, managers can identify and classify several unique kinds of problems.

Leadership Options

After the type of problems being faced is determined, guidelines are then offered to help managers select one of five approaches to use.

- Autocratic 1- leader individually solves the problems using the information already available.
- Autocratic 2- leader obtains data from subordinates and then decides.
- Consultative 1- leader explain problem to individual subordinates and obtains ideas from each before deciding.
- Consultative 2- leader meets with group of subordinates to share the problem and obtain inputs, and then decides.
- Group 2- leader shares problem with group and facilitates a discussion of alternatives and a reaching of group agreement on a solution.

The usefulness of Vroom's model rests on at least three key assumptions. First, it assumes that managers can accurately classify problems according to the criteria offered. Second, it assumes that managers are able and willing to adapt their leadership style to fit the

contingency conditions they face for each major decision. Third, it assumes that employees will accept the legitimacy of different styles being used for different problems, as well as the validity of the leader's classification of the situation at hand. If all these assumptions are valid, the model holds considerable promise for helping managers choose the appropriate leadership style.

1.4 The Tasks of Leadership

1.4.1 Be the Leader:

A leader is a symbol for the entire group. Serving as symbols, leaders are a representative of the group's collective identity. They embody the goals which the group is motivated toward, committed to, and finds shared values in. They speak for the group in their words and actions. As leaders, Coast Guard men and women, must symbolize and show commitment to our motto "Semper Paratus" and live our core values of honor, respect, and devotion to duty. Only then will we move others to willingly give more than they thought possible toward their collective and individual goals. The leader who serves as a symbol, displays the courage of his or her convictions, can move the group towards its common goals. Looking back to the first essay we are all familiar with the story of Signalman First Class Douglas Munro, who on the night of 27 September 1942, gave his life at Guadalcanal. Placing his landing craft in the direct line of enemy fire, he displayed the courage and supreme devotion to duty, necessary to allow his shipmates to complete the mission and achieve their goal. While we are not often called upon to serve in the fashion of Douglas Munro, we are frequently called upon to be a leader and symbol for the people who live and work with us. Whether it be the Chief on the buoy deck barking orders to the deck force or the boarding officer going about his or her job in the hot sun on the pitching deck of a fishing trawler, each person is a symbol and leader in their own way. They represent 200 years of honor, respect and devotion to duty. Individually and collectively they also provide motivation and drive towards excellence which tells us that: "Every job is a self-portrait of the person who did it. Autograph your work with excellence." Be a leader, drive towards excellence, be a symbol of honor, respect and devotion to duty!

1.4.2 Set Goals:

One of the greatest tasks facing today's leader is creating goals which belong to the group, both collectively and individually. Each person must understand and have a stake in the desired goal. Individually, the greatest "stake" is borne from ownership. Collective and individual ownership is a tremendous motivator toward great performance and goal attainment. We value what we own, and protect and nourish it through hard work, loyalty and dedication. Within ownership a critical element is responsibility. We cannot lose what we do not own, and we do not own something without being responsible for it. Instilling a sense of responsible ownership is an essential task for successful leadership. Leaders create expectations where ownership and attainment of a goal is personal to each individual. Failure to achieve any goal becomes a personal loss. James Belasco and Ralph Stayer in "The Flight of the Buffalo" tell us:

"Remember Eric Heyden? He won an unprecedented six gold medals in speed skating during the Winter Olympics several years ago. The key to his success? In his own words, "desire." It had to be his desire, a desire that welled up from deep inside himself. He practiced six hours a day. He bicycled twenty-five miles a day. He duck walked six miles a day...The gold medals Eric won were the result of his wanting to win and being responsible for his own performance."

Eric set his expectations high, knew he was alone, was totally responsible for the results, worked hard and got the job done.

1.4.3 Establish the Environment to Succeed:

Leaders must create the environment within which they and their group can succeed. They do this by sharing common values and goals, providing the resources necessary for goal attainment and empowering their people to do the job. Everyone must clearly know, understand "why" and be willing to accept responsibility for their roles. A leader who recognizes and acts on these needs creates an environment in which people become motivated toward goal attainment. This

motivation can yield great productivity and performance. John Gardner tells us in his book "On Leadership":

"...a leader must recognize the needs of the individuals, help the individuals see how those needs can be met, and give the group confidence that they can accomplish that result through their own efforts."

Yet, Gardner recognizes the desire to satisfy basic needs is not, in itself, sufficient to maximize or sustain motivation through periods where immediate and positive results are not possible. Leaders who understand this also recognize that they must help those who look for their leadership, move toward long term commitment and shared values.

"Commitment requires hard work in the heat of the day; it requires faithful exertion on behalf of chosen purposes and the enhancement of chosen values. In return it gives meaning to our lives and joint endeavors and lends dignity and continuity to living. Commitments motivate. Values motivate."

Remember the Chief on the deck of the buoy tender? Long hot days, sweat, dirt and still the Chief and crew continue to work tirelessly into the night. What keeps them going? Values, commitment to a goal, devotion to duty are all present and alive and exemplified in the Chief and the crew as they work. They are a team, with a leader, working towards the bottom line goal of "getting the job done."

1.4.4 Communicate:

Did you ever have someone talk "at" you and not "to" you? Were you confused and unsure what they wanted? Properly communicating information can be a challenge. For example, in the late 1950's Hallmark Cards faced a major corporate reorganization. After many months of discussion and planning, and as they neared a final decision, Hallmark's President Bob Stark realize

"The operating committee and I spent a lot of time trying to understand the questions. After that, our challenge was communications: How do you get thousands of people to understand what you are talking about? We had to go through a definition of terms...and go to great lengths to define the issues very clearly."

Hallmark Cards shows us that sometimes as leaders the first thing we overlook is the need to communicate. What is clear in purpose to one person is not necessarily clear or even relevant to another. Failed or ineffective communication is a land mine along the road to leadership.

Internal to the task of communication, coaching and teaching are critical elements. By continually raising performance expectations, through coaching and teaching new techniques and skills, we encourage teamwork and the development of personal skills, while discouraging complacency. Coaching and teaching instill the desire to learn and grow. From the athletic fields of America, we see an example of coaching

"He never yelled at me. He never poked his finger in my chest. He helped me learn how to block and tackle and catch a football, and be responsible and take pride in my actions. He coached me, not the scoreboard. In the process he helped me consistently play over my head, and win games."

Essential to coaching is taking the time to explain. Leaders must be teachers and teachers explain the "whys" and "hows." In today's workplace, everyone wants to know and understand. Providing explanations, where possible, increases confidence and competence, and moves everyone toward responsible ownership.

The glue that binds individuals together and enhances all the elements of communication is trust. An effective leader communicates and instills trust and confidence among individuals. Personally we do this by being steadfast, fair, and a person true to our word. We communicate and provide the opportunity, for each person to demonstrate they are individuals who are competent and confident in their abilities.

1.4.5 Keep Your Leadership Skills Current to the Task:

As leaders, we must strive to continually learn, and learn to be more effective. We must step outside the box and look "beyond the horizon of the current situation." Learning is a process that builds ownership and develops empowerment

"Tony Gwynn, one of the best batters in the National League, illustrates my point. He never misses an opportunity to practice batting. He videotapes himself and studies the replays to identify how he can improve. He constantly swings, studies, and swings some more, and has a lifetime batting average of .300. His star status is no accident. He earned it."

Like Tony Gwynn, we must have the courage to stand up and learn about ourselves and others, examine and reexamine our methods of leadership. Our learning process is constant. We must never become discouraged in our failures or too jubilant in our successes. For just as Tony Gwynn is one of the best in his chosen profession, he still fails 7 out of 10 times at bat. Never fail to recognize that we can always learn more.

Team skills, just like individual skills, must be continually updated and learning vigorously pursued. As the leadership team struggled and worked writing this essay, learning was the name of the game. New methods and procedures were developed and employed as we better learned the topic. In fact, even today, as you read this essay, the members of the leadership team continue with their learning, always looking to the future, communicating, setting goals and looking for ways to be better leaders.

Leadership, made up of many interrelated tasks, is ever-challenging and presents a moving target to those who aspire to lead. If we concentrate on a few simple tasks, we're going to score a "hit."

The five basic tasks of leadership are:

1. Be the Leader

- Serve as a symbol
- Display commitment to Honor, Respect and Devotion to Duty

- Motivate to excellence
- Display the courage of your convictions

2. Set Goals

- Practice responsible ownership
- Set expectations
- Reinforce the bottom line to "Get the job done"

3. Establish the Environment to Succeed

- Shared Values
- Empowerment
- Resources
- Team Play

4. Communicate

- Display clear purpose
- Coach/Teach/Explain
- Instill trust

5. Keep Your Leadership Skills Current to the Task

- Continually learn and examine your leadership skills
- Look to the future

1.5 Management and leadership

Leadership links closely with the idea of management, some would regard the two as synonymous. If you accept this premise, you can view leadership as being either: centralized or decentralized; broad or focused; decision-oriented or morale-centred; intrinsic or derived from some authority. But a more accurate claim is that there is a reciprocal relationship between leadership and management, that is, an effective manager must have leadership skills, and an effective leader must have management skills. Although even this claim is too strong according to many. The difference between leadership and management was clearly delineated by Abraham Zaleznik (1977). Leaders he said, are inspiring visionaries who are concerned about substance, while managers are planners who are concerned with process. The dichotomy between managers

and leaders was further explicated by Warren Bennis (1989). He draws twelve distinctions between the two groups:

- Managers administer ; leaders innovate,
- Managers ask how and when, leaders ask what and why,
- Managers focus on systems ; leaders focus on people,
- Managers do things right ; leaders do the right things,
- Managers maintain ; leaders develop,
- Managers rely on control ; leaders inspire trust,
- Managers have a short-term perspective ; leaders have a longer-term perspective,
- Managers accept the status-quo ; leaders challenge the status-quo,
- Managers have an eye on the bottom line ; leaders have an eye on the horizon,
- Managers imitate ; leaders originate,
- Managers are the classic good soldier ; leaders are their own person,
- Managers are a copy; leaders are original.

Paul Birch (1999) also sees a distinction between leadership and management. He says, that as a broad generalisation managers are concerned with tasks and leaders are concerned with people. This is not to say that leaders do not focus on the task. Indeed, one thing that characterises a great leader is that they achieve. The difference is that the leader realises that the achievement of the task is through the goodwill and support of others, while the manager may not.

This goodwill and support is generated by seeing people as people, not as another resource to be deployed in support of the task. The role of a manager is often to organise resources to get something done. People are one of these resources and many of the worst managers treat people as just another interchangeable item. The role of a leader is to cause others to follow a path you have laid or a vision you have created in order to achieve a task. Often the task is seen as subordinate to the vision. For instance, an organisation might have the overall task of generating profit, but a good leader will see profit as a by-product that flows from whatever aspect of their vision differentiates their company from the competition.

This is not to say that leadership is purely a business phenomenon. Most of us can think of an inspiring leader we have met in our lives who has nothing whatever to do with business. It might be a politician, it might be an officer in the armed forces, it might be a Scout or Guide leader, it might even have been a teacher or head teacher. Similarly, management is not a purely business phenomenon. Again, we can think of examples of people that we have met who fill the management niche in non-business organisations. In non-business organisations it should be easier to find an inspiring vision that is not money driven that will support true leadership. However, this is often not the case.

Differences in the mix of leadership and management can define various management styles. Some management styles tend to be relatively weak on leadership. Included in this group one could include participatory management, democratic management, and collaborative management styles. Other management styles, such as authoritarian management and top-down management depend more on a leader to provide direction. It should be mentioned, however, that just because an organization has no single leader giving it direction, does not mean it necessarily has weak leadership. In some cases group leadership (multiple leaders) can be effective. The advantage of a single leader is that decisions can be made quickly and decisively when needed. Group decision making is sometimes given the derisive label "committee-itis" because of the time required to make a decision. The advantage of group leadership is it can bring more expertise, experience, and perspectives to a process.

Patricia Pitcher (1994) has challenged this bifurcation into leaders and managers. She used a factor analysis technique on data collected over 8 years, and concluded that three types of leaders exist, each with very different psychological profiles. One group is imaginative, inspiring, visionary, entrepreneurial, intuitive, daring, and emotional. She calls these "artists". There are also "craftsmen". They are well balanced, steady, reasonable, sensible, predictable, and trustworthy. Finally there are "technocrats" who are cerebral, detail oriented, fastidious, uncompromising, and hard-headed. She speculates that no one profile is a preferred leadership style. She claims that if we want to build, we should find an "artist leader"; if we want to solidify our position we should find a "craftsman leader"; and if we have an ugly job that needs to get done (like downsizing) we should find a "technocratic leader". She claims that a balanced leader exhibiting all three sets of traits is extremely rare. She found none in her study.

1.6 Theories of leadership

1.6.1 Transformational and Transactional Leadership

According to Burns (1978), the leadership process can occur in one of two ways, either transformational or transactional. The transformational leadership concept was originally proposed by Burns (1978) and House (1977), and then expanded by Bass (1985 & 1990). Transformational leadership is defined in terms of the leader's effect on followers: they feel trust, admiration, loyalty, and respect toward the leader, and they are motivated to do more than they originally expected to do. (Yukl, 1997)

The characteristics of transformational leadership are:

- (1) Charisma: Charismatic leaders provide vision and a sense of mission, instill pride, and gain respect and trust. (Bass, 1990)
- (2) Idealized Influence: leaders behave as role models for their followers; they become admired, respected, and trusted. The leader's behavior is consistent rather than arbitrary, and the leader shares in any risks taken. The leader demonstrates high standards of ethical and moral conduct and avoids using power for personal gain. (Bass & Avolio, 1994)
- (3) Inspiration Motivation: Transformational leaders are inspiring and motivating in the eyes of their subordinates by providing meaning and challenge to their followers' work. They are able to energize employees' responses. (Yammarino, Spangler, & Bass, 1993; Bass & Avolio, 1994) They communicate high expectations, use symbols to focus efforts, and express important purposes in simple ways. (Bass, 1990)
- (4) Intellectual Stimulation: An intellectually stimulating leader arouses in subordinates an awareness of problems, recognition of their own beliefs and values, and an awareness of their own thoughts and imagination. (Yammarino, Spangler, & Bass, 1993) They promote intelligence, rationality, and careful problem solving. (Bass, 1990) The result is that followers are encouraged to try new approaches; their ideas are not criticized when they differ from the leader's ideas. (Bass & Avolio, 1994)
- (5) Individualized Consideration: The leader with individualized consideration will give

personal attention, treat each employee individually, and coach and advise him or her. (Bass, 1990) Such leaders provide continuous follow-up and feedback, and, perhaps more importantly, link an individual's current needs to the organization's mission, and elevate those needs when it is appropriate to do so. (Bass, 1985, 1990; Bass & Avolio, 1989)

According to Bass (1985; 1990), transactional leadership is characterized by two factors of contingent reward, management-by-exception, and laissez-faire. Transactional leadership motivates followers by appealing to their self-interest, whether it be subsidies, lucrative government contracts, campaign contributions, bonuses, or status. However, Howell and Avolio (1993) suggest both leader and follower reach an agreement concerning what the follower will receive for achieving the negotiated level of performance. Bass summarizes several different types of behavior inherent in transactional leadership (Bass, 1990, 1985; Yammarino, Spangler, & Bass, 1993):

- (1) Contingent Reward: These rewards are for good effort, good performance, and to recognize accomplishments.
- (2) Management by Exception (active): This behavior involves monitoring subordinates and correcting action, when necessary, to ensure that the work is carried out effectively. In other words, leaders watch and search for deviations from rules and standards.
- (3) Management by Exception (passive): This involves intervening only if standards are not met. The leader uses contingent punishments and other corrective action to respond to obvious deviations from acceptable performance standards.
- (4) Laissez-Faire: This behavior entails avoiding decision-making, and abdicating responsibilities.

CHAPTER 2. Findings of research.

In this chapter- results of study distributed in graphics and tables with full reports.

2.1 Methodology and findings

In this research questioners were given workers and supervisors to 17 banks these are:

Akfinans bank

Artam bank

Continental bank

Akdeniz Garanti bank

Iktisat bank

Merkez KOOP bank

Limasol bank

Rumeli bank

Şeker bank

Turk bank

Universal bank

Vakıflar bank

Viya bank

Yakin Doğu bank

Yesilada bank

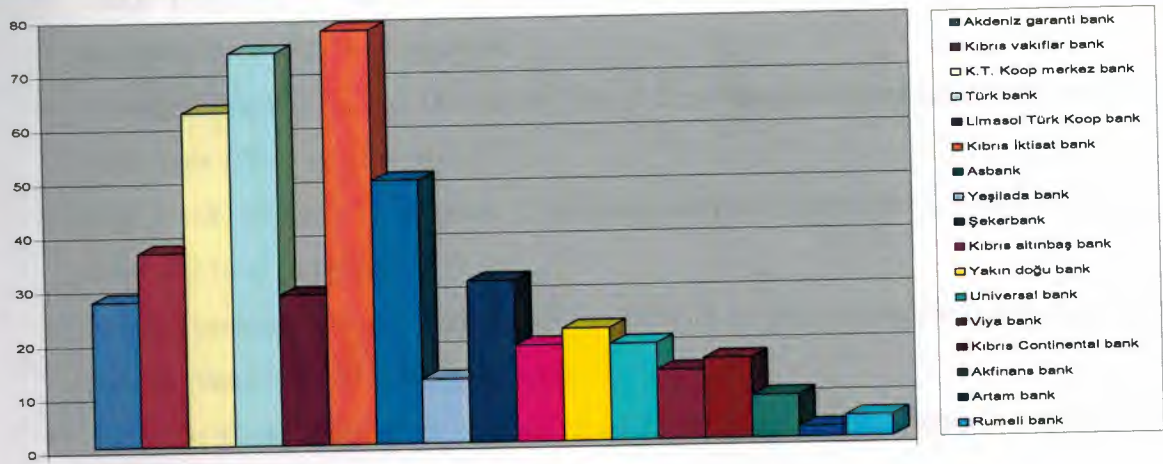
Nonprobability sampling methods were used in this research, first by region- Lefkosa has been chosen as area for research, convenience sampling method within banks of lefkosa has been used. Total in 17 banks and their branches 586 people work, response for questioners were 84% it means 493 person answered questioners. SPSS program have been used to calculate results.

Two different questioners were given to workers and their supervisors.

Table 1. Response of workers in banks.

	Number of workers	Number of respondents	Percentage of response	Percentage (100%)
Akdeniz garanti bank	36	27	75%	5.5
Kıbrıs Vakıflar bank	44	36	81,8%	7.3
K.T. Koop Merkez bank	72	62	86,1%	12.6
Türk bank	90	73	81,1%	14.8
Limasol Turk Koop bank	30	28	93,3%	5.7
Kıbrıs İktisat bank	95	77	81%	15.6
Asbank	52	49	94,2%	9.9
Yeşilada bank	12	12	100%	2.4
Şekerbank	36	30	83,3%	6.1
Kıbrıs Altınbaş bank	18	18	100%	3.7
Yakın Doğu bank	40	21	52,5%	4.3
Universal bank	18	18	100%	3.7
Viya bank	13	13	100%	2.6
Kıbrıs Continental bank	16	15	93,6%	3
Akfinans bank	8	8	100%	1.6
Artam bank	2	2	100%	0.4
Rumeli bank	4	4	100%	0.8
Total	586	493	84%	100 %

Graphic 1. Response of workers in banks.

- Akdeniz garanti bank – total has 36 workers, 27 of them answered questioner it means that this bank have 75 % of response.
- Kıbrıs Vakıflar Bank- total have 44 workers, 36 of them answered questioner it means that this bank have 81.8% of response.
- K.T. KOOP merkez bank- total have 72 workers, 62 of them answered questioner, it means that this bank have 86.1% of response.
- Türk Bank- total have 90 workers, 73 of them answered questioner, it means that this bank have 81.1% of response.
- Limasol Türk Koop Bank- total has 30 workers, 28 of them answered questioner it means that this bank have 93.3 % of response.
- Kıbrıs İktisat bank- total has 95 workers, 77 of them answered questioner it means that this bank have 81 % of response.
- Asbank- total has 52 workers, 49 of them answered questioner it means that this bank have 94.2 % of response.
- Yeşilada Bank- total has 12 workers, 12 of them answered questioner it means that this bank have 100 % of response.
- Şekerbank- total has 36 workers, 30 of them answered questioner it means that this bank have 83.3 % of response.
- Kıbrıs Altınbaş Bank- total has 18 workers, 18 of them answered questioner it means that this bank have 100 % of response.
- Yakın Doğu Bank- total has 40 workers, 21 of them answered questioner it means that this bank have 52.5 % of response.
- Universal Bank -total has 18 workers, 18 of them answered questioner it means that this bank have 100 % of response.
- Viya Bank- total has 13 workers, 13 of them answered questioner it means that this bank have 100 % of response.
- Kıbrıs Continental bank- total has 16 workers, 15 of them answered questioner it means that this bank have 93.6 % of response.
- Akfinans Bank- total has 8 workers, 8 of them answered questioner it means that this bank have 100 % of response.

- Artam Bank -total has 2 workers, 2 of them answered questioner it means that this bank have 100 % of response.
- Rumeli bank- total has 4 workers, 4 of them answered questioner it means that this bank have 100 % of response.

Perception of workers

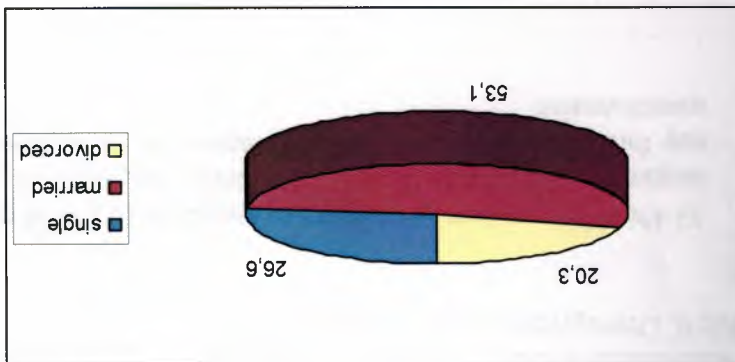
Table 2. Demographic structures of workers.

	number	percentage
<i>Gender</i>		
Women	177	36
Men	316	64
<i>Age</i>		
18-25	97	19.7
26-33	152	30.8
34-41	165	33.5
42-49	59	12
50 over	20	4.1
<i>Marital status</i>		
Single	131	26.6
Married	262	53.1
Divorced	100	20.3
<i>Education</i>		
Primary school	37	7.5
Elementary school	88	17.8
College	103	20.9
University	194	39.4
Master	45	9.1
PHD	26	5.3
<i>Language</i>		
English	194	39.4
German	80	16.2
Greek	69	14
Don't know any	112	22.7
Other	38	7.7

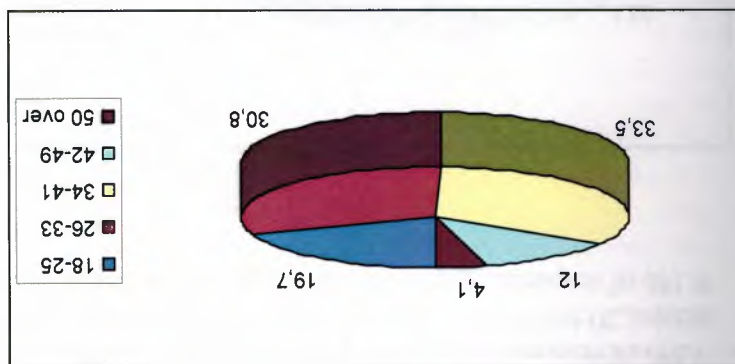
- 26.6% of respondent are single, 53.1% of respondent are married and 20.3% of respondent are divorced.

Graphic 4. Demographic data of workers.(%)

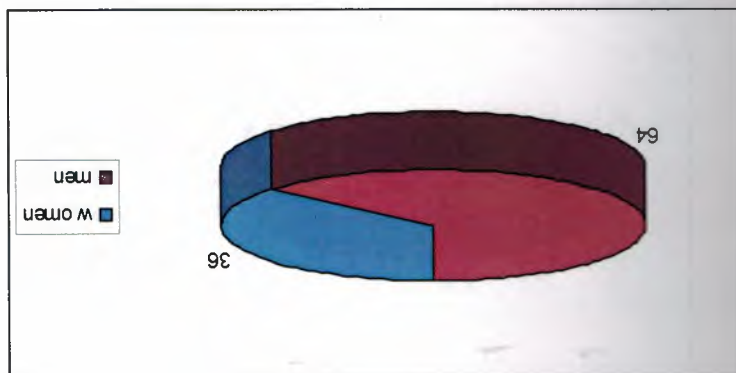
- 19.7% of respondent are in the age of 18-25 years, 30.8% of respondent are in the age of 26-33 years, 33.5% of respondent are in the age of 34-41 years, 12% of respondent are in the age of 42-49 years, 4.1 % of respondent are in the age of 50 and over.

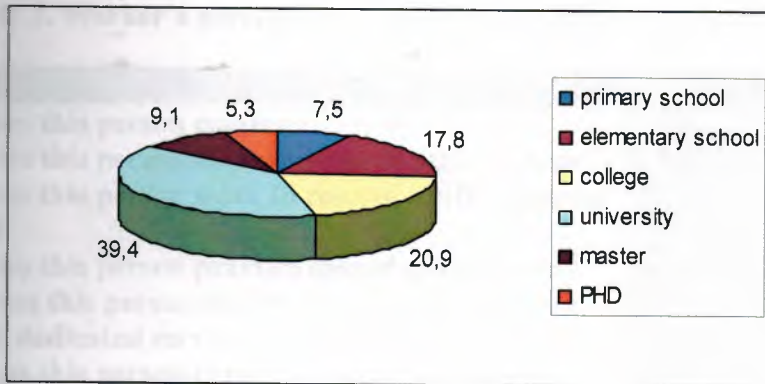
Graphic 3. Demographic data of workers.(%)

- 36% of respondent are women and 64% of respondent are men.

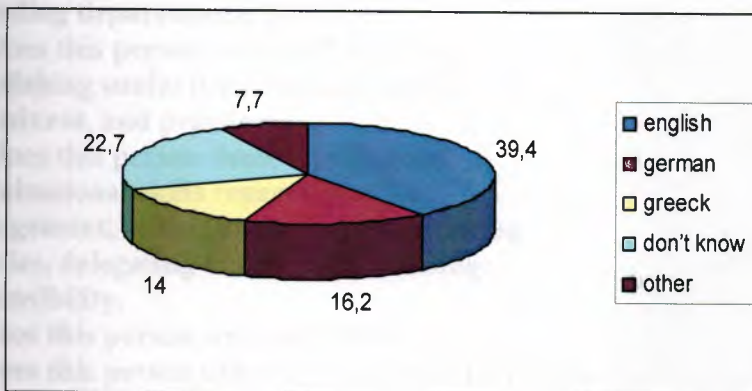
Graphic 2. Demographic data of workers.(%)

Graphic 5. Demographic data of workers.(%)

- 7.5% of respondent finished primary school, 17.8% of respondent finished elementary school, 20.9% of respondent finished college, 39.4% of respondent finished university, 9.1% of respondent have master degree and 5.3% of respondent have PHD degree.

Graphic 6. Demographic data of workers.(%)

- 39.4% of respondent know English language, 16.2% of respondent know German language, 14% of respondent know Greek language, 22.7% of respondent don't know any foreign language and 7.7% of respondent know other foreign languages not listed in questionnaire.

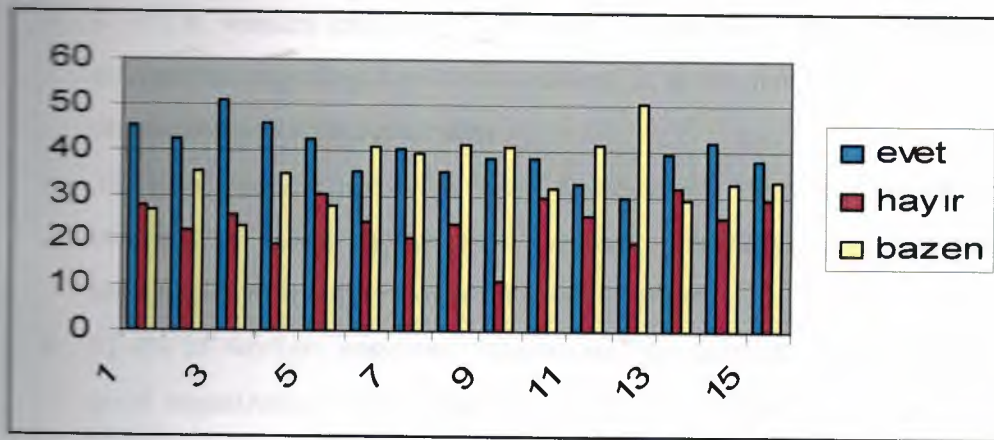
Table 3. Worker's perception of supervisors leadership style

	Yes	No	Sometimes
1.Does this person communicate effectively	45.6	27.6	26.8
2.Does this person show interest in other's ideas	42.4	22.1	35.5
3.Does this person work to resolve conflict among staff	52.1	25.8	23.1
4.Does this person practice shared governance	46	19.1	34.9
5. Does this person find ways to reward staff for their dedicated services and achievements	42.2	30.2	27.6
6.Does this person expedite requests to provide support(materials, equipment, funds, etc.)	35.1	24.3	40.6
7. Does this person attend events featuring staff to give moral	40.4	20.5	39.1
8. Does this person act as advocate to obtain opportunities for staff, research, study, improved salaries, increased budget, extra service contracts, release time for creative activities work , etc.	35.1	23.5	41.4
9. Does this person provide reliable information regarding departmental matters	38.5	20.9	40.6
10. Does this person seek staff input in establishing useful departmental policies, procedures, and practices	38.5	29.6	31.9
11. Does this person demonstrate good organizational skills regarding office management, scheduling activities, ordering supplies, delegating authority, delegating responsibility.	33	25.6	41.4
12.Does this person treat staff fairly	29.6	19.9	50.5
13.Does this person observe professional etiquette in communication with staff	39.2	31.6	29.2
14.Is that style effective in motivating productivity of staff	41.8	25.4	32.8
15.Does this person give a reasonable amount of lead time to complete reports, prepare for events, etc.	37.7	29.2	33.1

Table 3. Worker's perception of supervisors leadership style

	Yes	No	Sometimes
1.Does this person communicate effectively	45.6	27.6	26.8
2.Does this person show interest in other's ideas	42.4	22.1	35.5
3.Does this person work to resolve conflict among staff	52.1	25.8	23.1
4.Does this person practice shared governance	46	19.1	34.9
5. Does this person find ways to reward staff for their dedicated services and achievements	42.2	30.2	27.6
6.Does this person expedite requests to provide support(materials, equipment, funds, etc.)	35.1	24.3	40.6
7. Does this person attend events featuring staff to give moral	40.4	20.5	39.1
8. Does this person act as advocate to obtain opportunities for staff, research, study, improved salaries, increased budget, extra service contracts, release time for creative activities work , etc.	35.1	23.5	41.4
9. Does this person provide reliable information regarding departmental matters	38.5	20.9	40.6
10. Does this person seek staff input in establishing useful departmental policies, procedures, and practices	38.5	29.6	31.9
11. Does this person demonstrate good organizational skills regarding office management, scheduling activities, ordering supplies, delegating authority, delegating responsibility.	33	25.6	41.4
12.Does this person treat staff fairly	29.6	19.9	50.5
13.Does this person observe professional etiquette in communication with staff	39.2	31.6	29.2
14.Is that style effective in motivating productivity of staff	41.8	25.4	32.8
15.Does this person give a reasonable amount of lead time to complete reports, prepare for events, etc.	37.7	29.2	33.1

Graphic 7. Worker's perception of leadership style of supervisors

- 45.6% of workers answered "yes" to question: "does this person communicate effectively" it shows that workers see their supervisor as democratic leader.
- 42.4% of workers answered "yes" to question: "does this person show interest in other's ideas" it shows that workers see their supervisor as democratic leader.
- 52.1% of workers answered "yes" to question: "does this person work to resolve conflict among staff" it shows that workers see their supervisor as democratic leader.
- 46% of workers answered "yes" to question: "does this person practice shared governance " it shows that workers see their supervisor as democratic leader.
- 42.2% of workers answered "yes" to question: "does this person find ways to reward staff for their dedicated services and achievements" it shows that workers see their supervisor as democratic leader.
- 40.6% of workers answered "sometimes" to question: "does this person expedite requests to provide support(materials, equipment, funds, etc)" it shows that workers see their supervisor non democratic non autocratic leader.
- 40.4% of workers answered "yes" to question: "does this person attend events featuring staff to give moral" it shows that workers see their supervisor as democratic leader.
- 41.4% of workers answered "sometimes" to question: "does this person act as advocate to obtain opportunities for staff, research, study, improved salaries, increased budget, extra service contracts, release time for creative activities work, etc. " it shows that workers see their supervisor non democratic non autocratic leader.

- 40.6% of workers answered "sometimes" to question: "does this person provide reliable information regarding department matters" it shows that workers see their supervisor non democratic non autocratic leader.
- 38.5% of workers answered "yes" to question: "does this person seek staff input in establishing useful departmental policies, procedures, and practices" it shows that workers see their supervisor as democratic leader.
- 41.4% of workers answered "sometimes" to question: "does this person demonstrate good organizational skills regarding activities, ordering supplies, delegating authority, delegating responsibilities" it shows that workers see their supervisor non democratic non autocratic leader.
- 50.5% of workers answered "sometimes" to question: "does this person treat staff fairly" it shows that workers see their supervisor non democratic non autocratic leader.
- 39.2% of workers answered "yes" to question: "does this person observe professional etiquette in communicating with staff" it shows that workers see their supervisor as democratic leader.
- 41.8% of workers answered "yes" to question: "is that style effective in motivating productivity of staff" it shows that workers see their supervisor as democratic leader and style they use is effective.
- 37.7% of workers answered "yes" to question: "does this person give reasonable amount of lead time to complete reports, prepare for events, etc" it shows that workers see their supervisor as democratic leader.

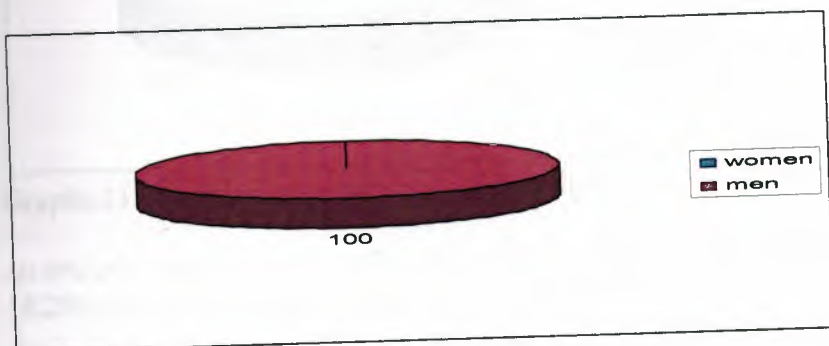

Supervisors

Table 4. Demographic structure of supervisors

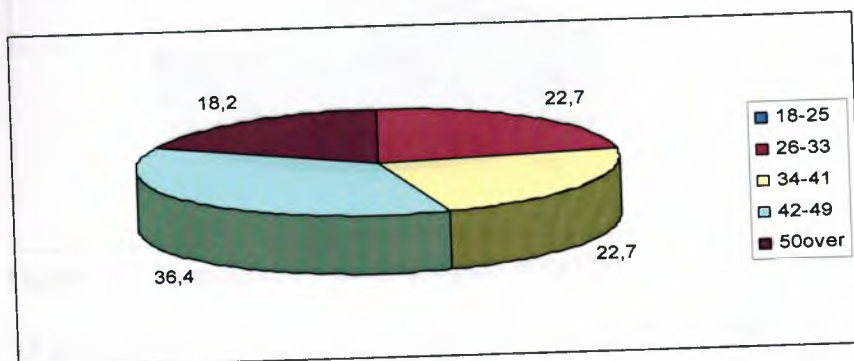
	number	percentage
<i>Gender</i>		
Women	-----	-----
Men	22	100
<i>Age</i>		
18-25	-----	-----
26-33	5	22.7
34-41	5	22.7
42-49	8	36.4
50 over	4	18.2
<i>Marital status</i>		
Single	2	9.1
Married	20	90.9
Divorced	-----	-----
<i>Education</i>		
Primary school	-----	-----
Elementary school	-----	-----
College	9	40.9
University	9	40.9
Master	4	18.2
PHD	-----	-----
<i>Language</i>		
English	17	77.3
German	-----	-----
Greek	-----	-----
Don't know any	4	18.2
Other	1	4.5
<i>Status</i>		
Director	9	40.9
Vice director	8	36.4
Branch director	5	22.7

Table 2.1 show the demographic data of supervisors which answered questioner. Total questioner were distributed to 22 person, 9 (40.9%) of them is directors, 8 (36.4%) vice directors, 5 (22.7%) branch directors. Demographic data distribution as follow:

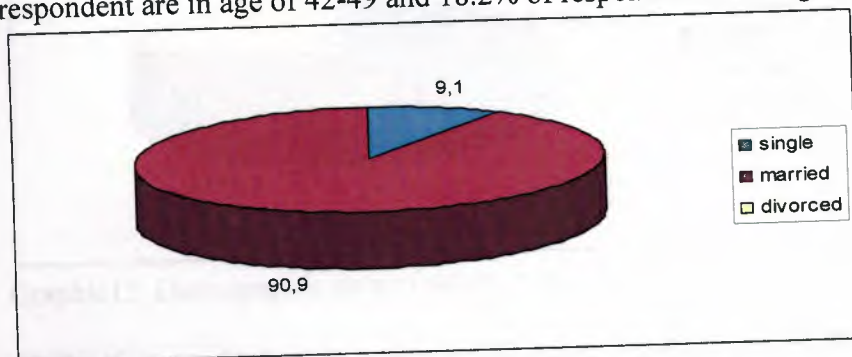
Graphic 8. Demographic data of supervisors (%)

100% of respondent is men.

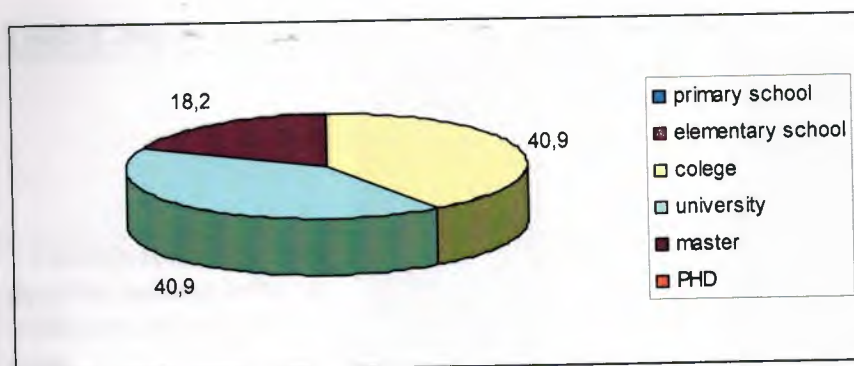
Graphic 9. Demographic data of supervisors (%)

22.7% of respondent are in age of 26-33, 22.7% of respondent are in age of 34-41, 36.4% of respondent are in age of 42-49 and 18.2% of respondent are in age of 50 and over.

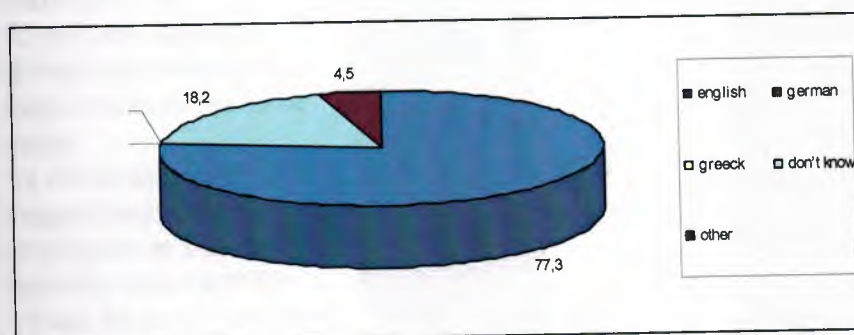
Graphic 10. Demographic data of supervisors (%)

90.9% of respondent are married and 9.1% of respondent are single.

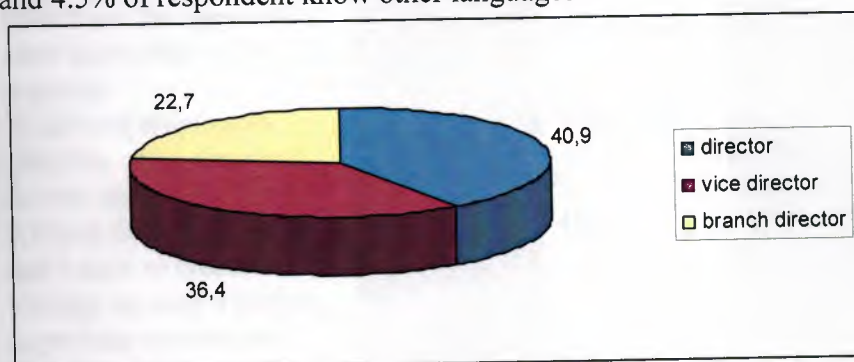
Graphic11. Demographic data of supervisors (%)

40.9% of respondent have college education, 40.9% of respondent have university education and 18,2% of respondent have master degree education.

Graphic12. Demographic data of supervisors (%)

77.3% of respondent know English language, 18.2% of respondent don't know any languages and 4.5% of respondent know other languages.

Graphic13. Demographic data of supervisors (%)

40.9% of respondent are in position of director, 36.4% of respondent are in position of vice director and 22.7% of respondent are in position of branch director.

Table 5. Supervisors perception of leadership style they use.

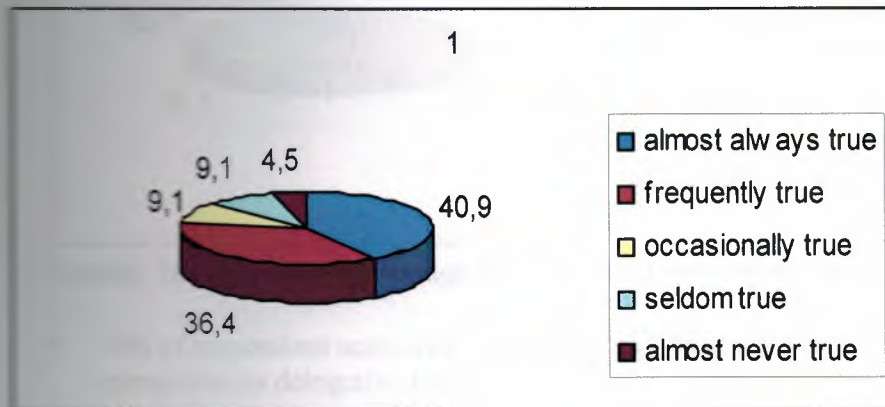
	<i>Almost always true</i>	<i>Frequently true</i>	<i>Occasionally true</i>	<i>Seldom true</i>	<i>Almost Never true</i>
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1.I always retain the final decision making authority within my department or team	40.9	36.4	9.1	9.1	4.5
2.I always try to include one or more employees in determining what to do and how to do.However, I maintain the final decision making authority	31.8	18.2	22.7	27.3	-----
3.I and my employees always vote whenever a major decision has to be made.	9.1	50	9.1	22.7	9.1
4.I do not consider suggestions made by my employees as I do not have the time for them	4.5	13.6	27.3	40.9	13.6
5.I ask for employee ideas and input on upcoming plans and projects.	31.8	36.4	22.7	4.5	4.5
6.For a major decision to pass in my department, it must have the approval of each individual or the majority	9.1	9.1	27.3	40.9	13.6
7.I tell my employees what has to be done and how to do it.	22.7	63.6	-----	9.1	4.5
8.When things go wrong and I need to create a strategy to keep a project or process running on schedule, I call meeting to get my employee's advice	18.2	18.2	22.7	27.3	13.6
9.To get information out, I send it by e-mail,memos,or voice mail; very rarely is a meeting called. My employees are	27.3	22.7	18.2	27.3	4.5

then expected to act upon the information.					
10. When someone makes a mistake, I tell them not to ever do that again and make a note of it.	13.6	36.4	22.7	18.2	9.1
11. I want to create an environment where the employees take ownership of the project. I allow them to participate in the decision making process.	22.7	22.7	31.8	18.2	4.5
12. I allow my employees to determine what needs to be done and how to do it.	4.5	54.5	4.5	27.3	9.1
13. New hires are not allowed to make any decision unless it is approved by me first.	31.8	9.1	36.4	18.2	4.5
14. I ask employees for their vision of where they see their vision where appropriate.	9.1	27.3	40.9	18.2	4.5
15. My workers know more about their jobs than me, so I allow them to carry out the decisions to do their job.	13.6	22.7	18.2	36.4	9.1
16. When something goes wrong, I tell my employees that a procedure is not working correctly and I establish a new one.	13.6	40.9	9.1	22.7	13.6
17. I allow my employees to set priorities with my guidance.	31.8	22.7	13.6	18.2	13.6
18. I delegate tasks in order to implement a new procedure or process.	31.8	27.3	27.3	13.6	-----
19. I closely monitor my employees to ensure they are performing correctly.	18.2	27.3	31.8	13.6	9.1
20. When there are difference in role expectations, I work with	36.4	31.8	22.7	9.1	-----

them to resolve the differences.					
21.Each individual is responsible for defining their job.	22.7	31.8	18.2	13.6	13.6
22.I like the power that my leadership position holds over subordinates	18.2	18.2	22.7	27.3	13.6
23.I like to use my leadership power to help subordinates grow.	9.1	31.8	13.6	27.3	18.2
24.I like to share my leadership power with my subordinates.	18.2	36.4	9.1	27.3	9.1
25. Employees must be directed or threatened with punishment in order to get them to achieve the organizational objectives.	18.2	22.7	13.6	31.8	13.6
26. Employees will exercise self-direction if they are committed to the objective.	18.2	31.8	27.3	18.2	4.5
27. Employees have the right to determine their own organizational objectives.	4.5	36.4	31.8	22.7	4.5
28. Employees seek mainly security.	9.1	31.8	22.7	27.3	9.1
29. Employees know how to use creativity and ingenuity to solve organizational problems.	4.5	22.7	45.5	18.2	9.1
30. My employees can lead themselves just as well as I can.	-----	45.5	18.2	27.3	9.1

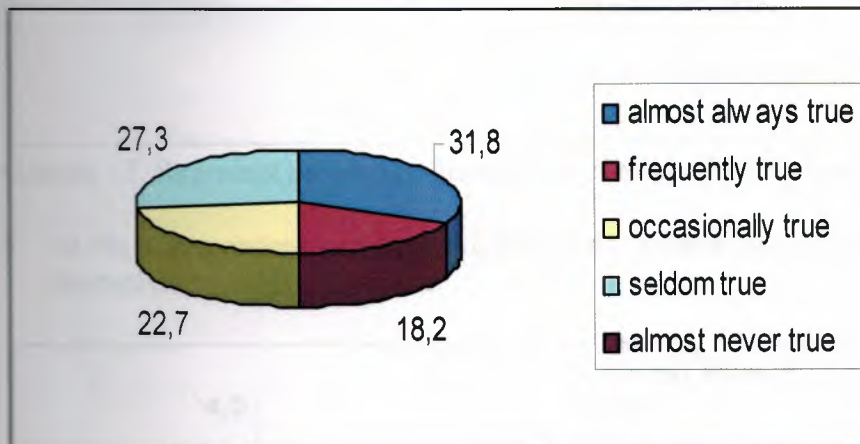

Table 5. show the supervisor's perception of leadership style they use. Following graphics explain in details the table above.

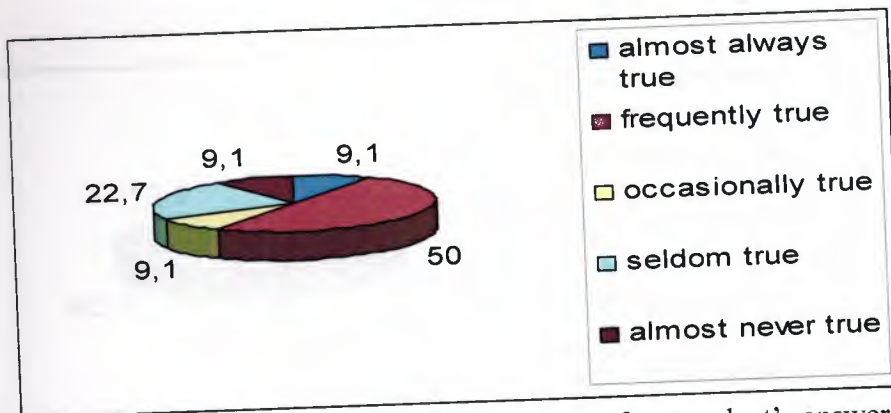
Graphic 14. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 1

- 40.9% of respondent answered to the question #1 "almost always true" it means that they see themselves as democratic leaders.

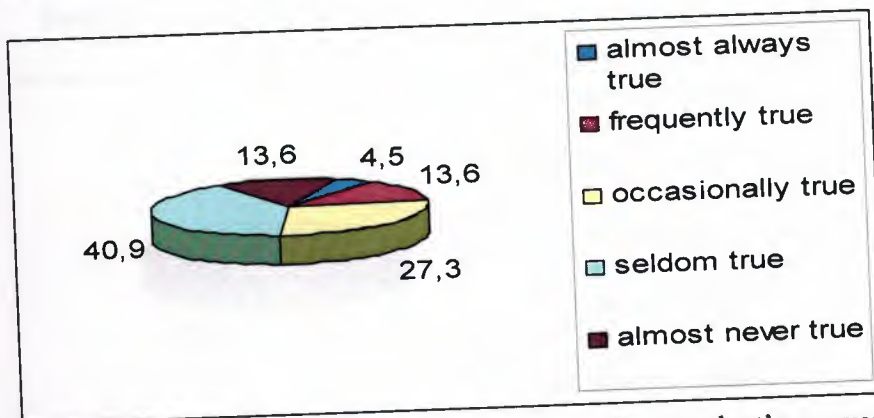
Graphic 15. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 2

- 31.8% of respondent answered to the question #2 "almost always true" it means that they see themselves as democratic leader.

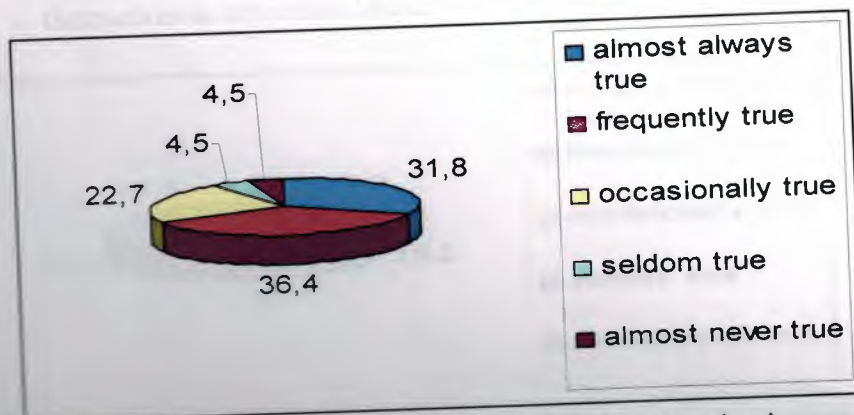
Graphic 16. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 3.

- 50% of respondent answered to question #3 "frequently true" it means that they see themselves as delegative leader.

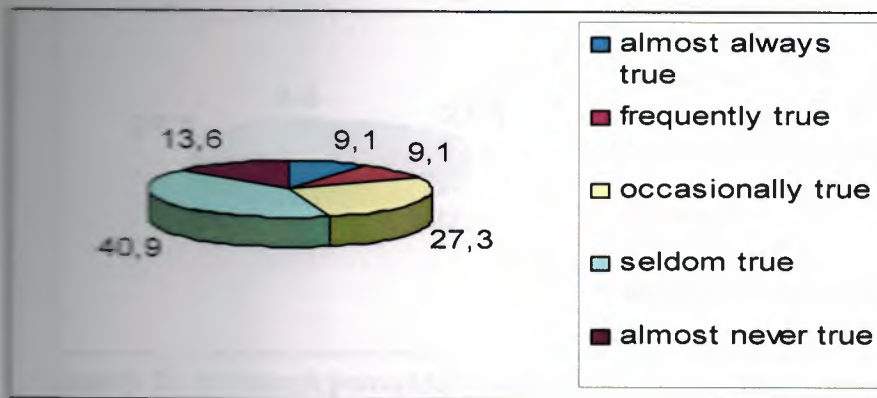
Graphic 17. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 4.

- 40.9% of respondent answered to question #4 "seldom true" it means that they don't see themselves as autocratic leader.

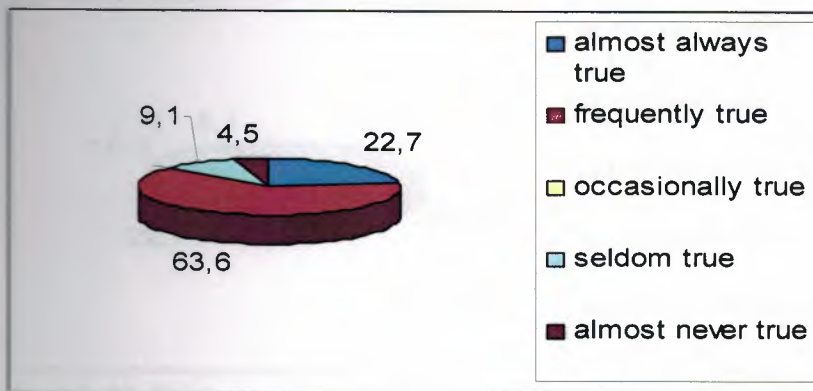
Graphic 18. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 5

- 36.7% of respondent answered to question #5 "frequently true" it means that they see themselves as democratic leader.

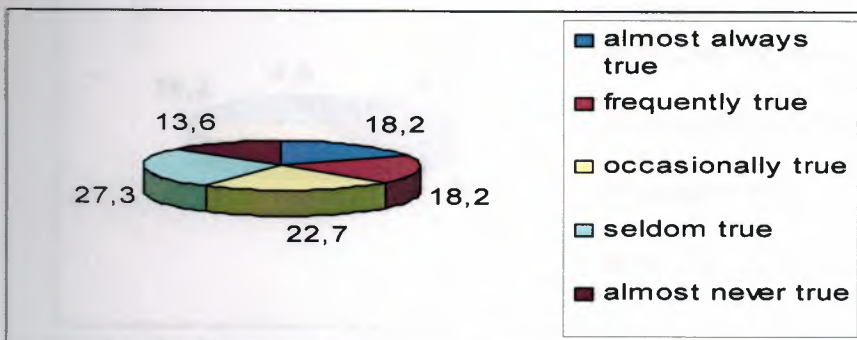
Graphic 19. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 6.

- 40.9% of respondent answered to question #6 "seldom true" it means that they see themselves as autocratic leader.

Graphic 20. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 7

- 63.6% of respondent answered to question #7 "frequently true" it means that they see themselves as autocratic leader.

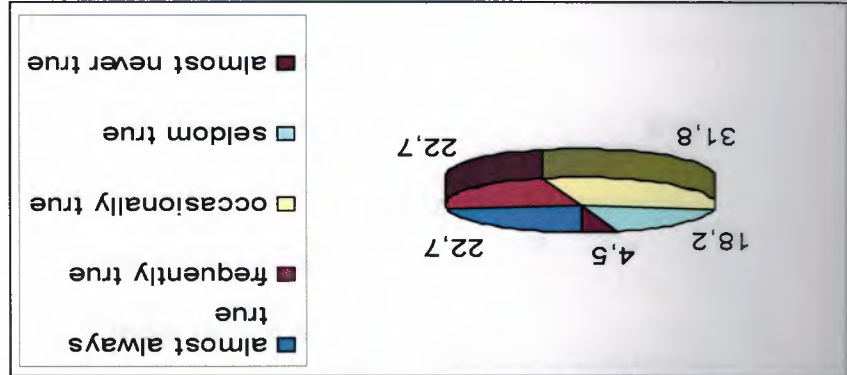

Graphic 21. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 8

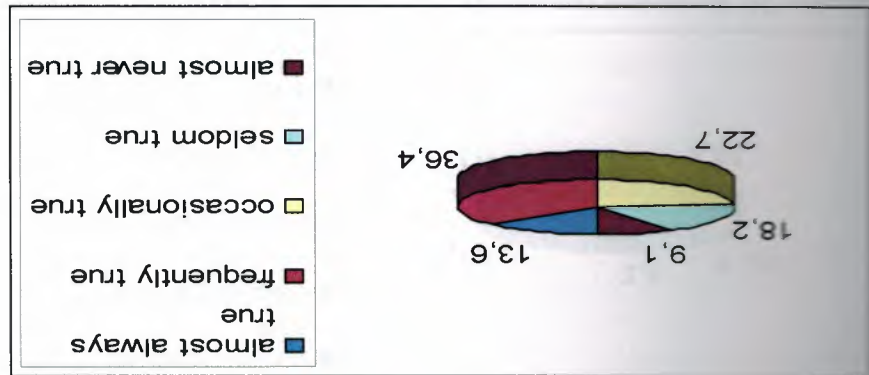
- 27.3% of respondent answered to question #8 "seldom true" it means that they see themselves as autocratic leader.

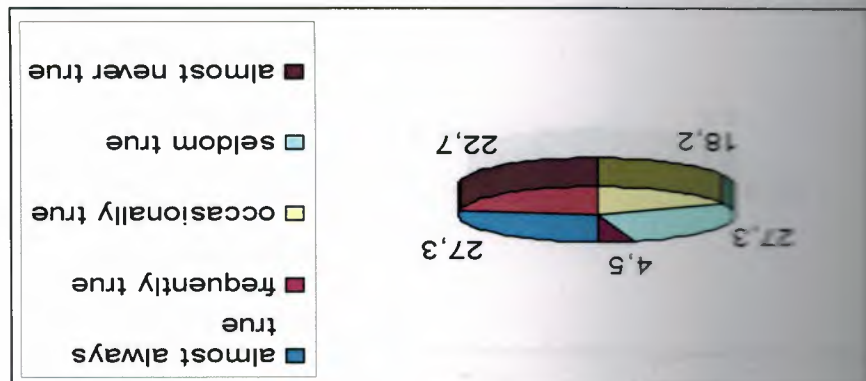
- 31.8% of respondent answered to question #11 "occasionally true" it means that they see themselves as non democratic non autocratic leader.

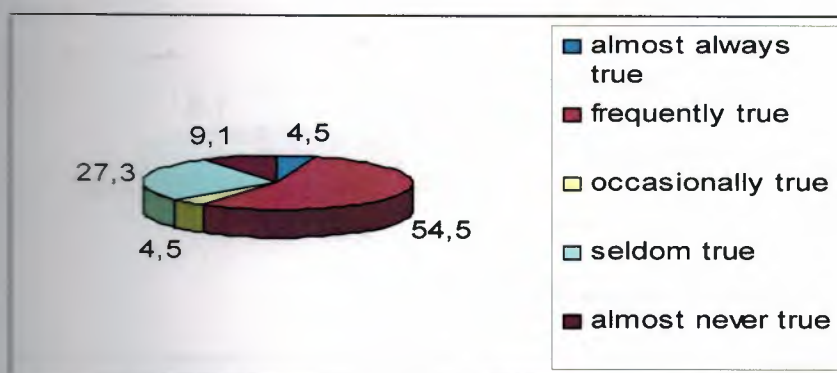

- 36.4% of respondent answered to question #10 "frequently true" it means that they see themselves as autocratic leader.
- Graphic 23. Represent percentage distribution of respondent's answers for question #10

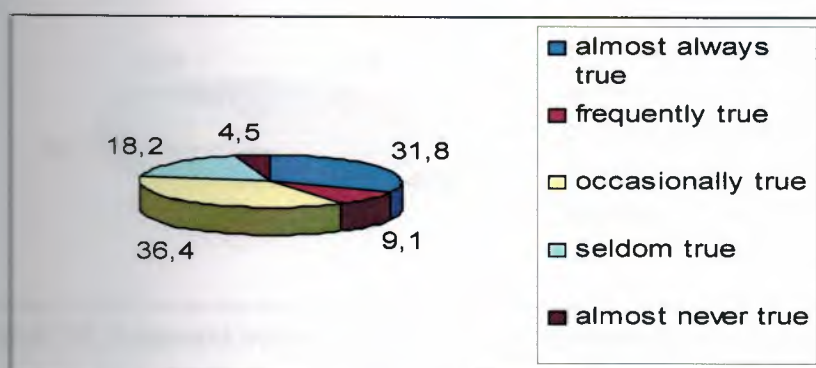
- 27.3% of respondent answered to question #9 "almost always true" and "seldom true" some of supervisors see them as autocratic leader and some of supervisors don't see themselves as autocratic leader.
- Graphic 22. Represent percentage distribution of respondent's answers for question #9.

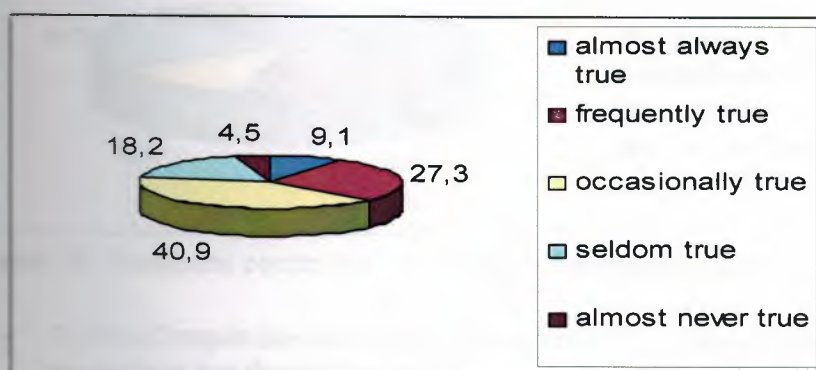
Graphic 25. Represent percentage distribution of respondent's answers for question #12

- 54.5% of respondent answered to question #12 "frequently true" it means that they see themselves as democratic leader.

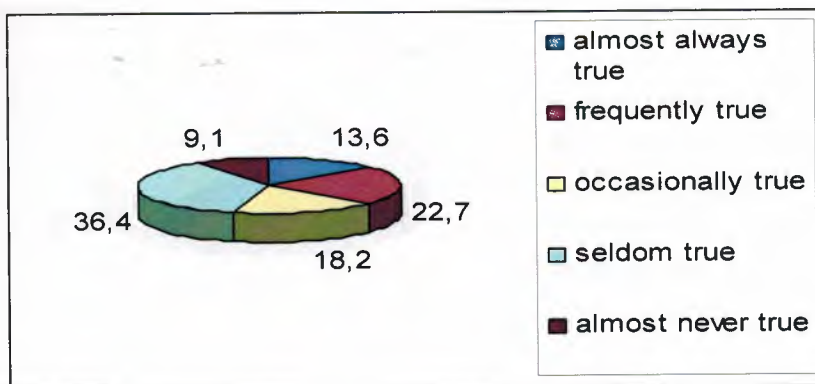
Graphic 26. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 13

- 36.4% of respondent answered to question #13 "occasionally true" it means that supervisors see themselves as non democratic non autocratic leader.

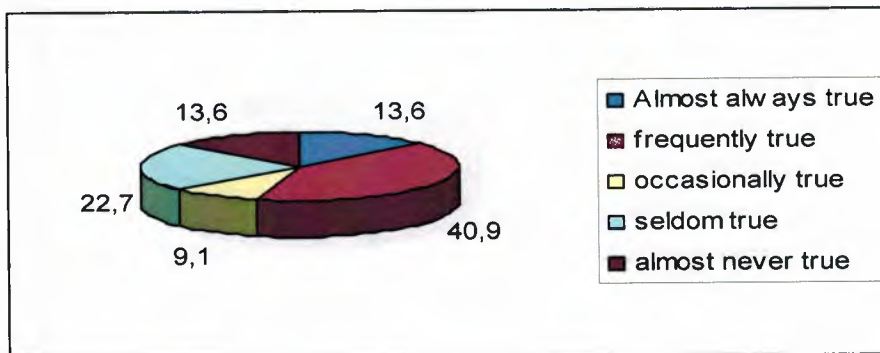
Graphic 27. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 14

- 40.9% of respondent answered to question #14 "occasionally true" it means that supervisors see themselves as non democratic non autocratic leader.

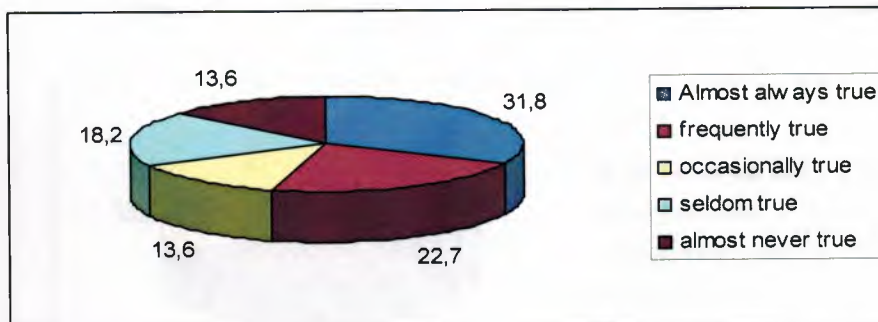
Graphic 28. Represent percentage distribution of respondent's answers for question #15

- 36.4% of respondent answered to question #15 "seldom true" it means that supervisors see themselves as autocratic leader.

Graphic 29. Represent percentage distribution of respondent's answers for question #16

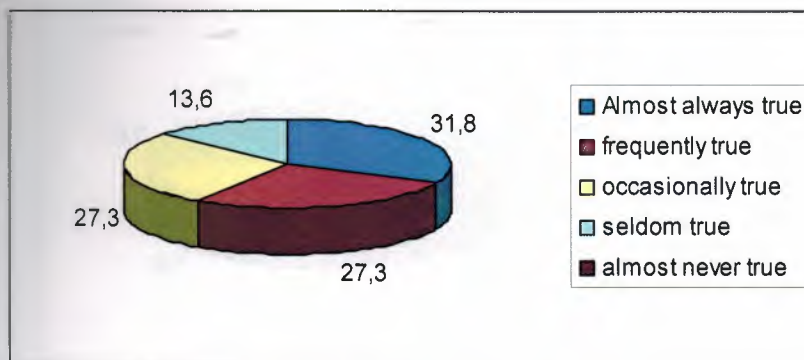
- 40.9% of respondent answered to question #16 "frequently true" it means that supervisors see themselves as democratic leader

Graphic 30. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 17

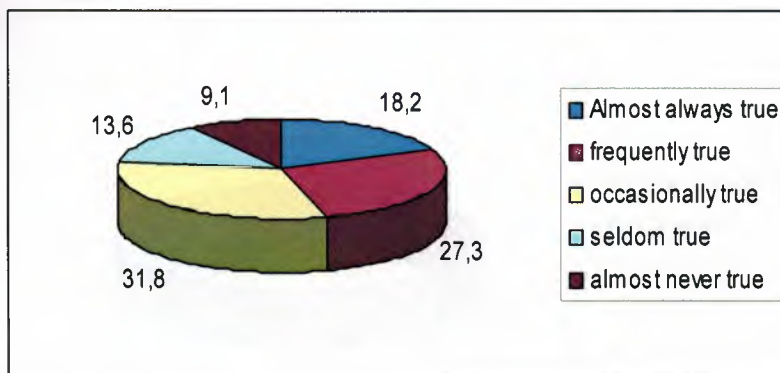
- 31.8% of respondent answered for question # 17 "almost always true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

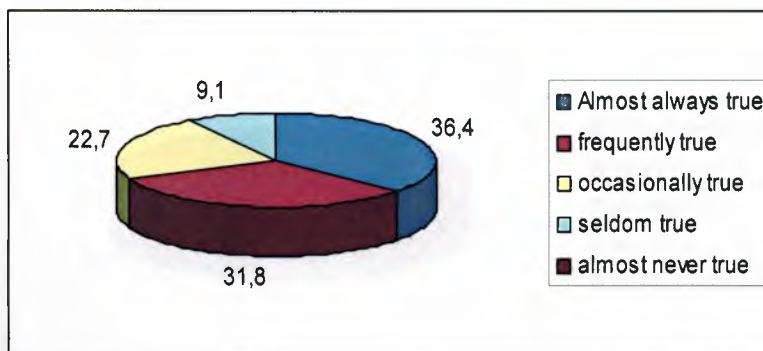
Graphic 31. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 18

- 31.8% of respondent answered for question #18 "almost always true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

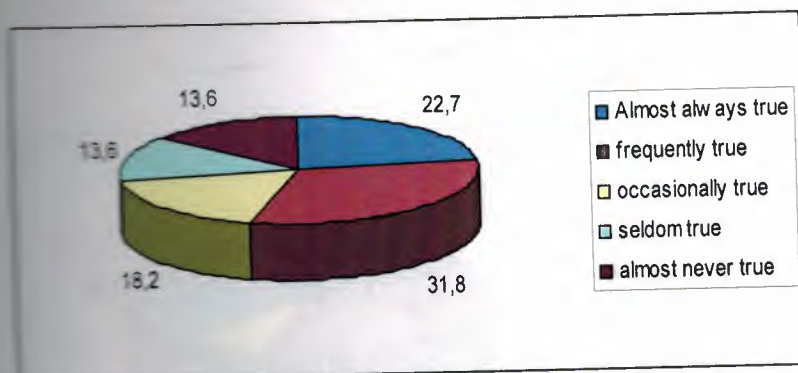
Graphic 32. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 19

- 31.8% of respondent answered for question of #19 "occasionally true" it means that supervisors see themselves as non democratic non autocratic leader.

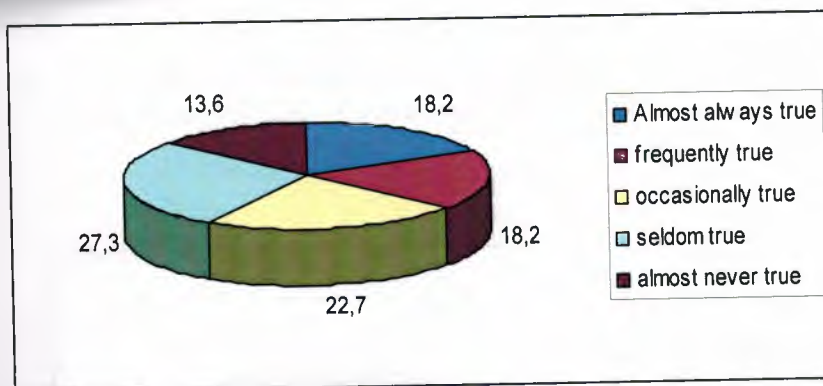
Graphic 33. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 20

- 36.4% of respondent answered for question #20 "almost always true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

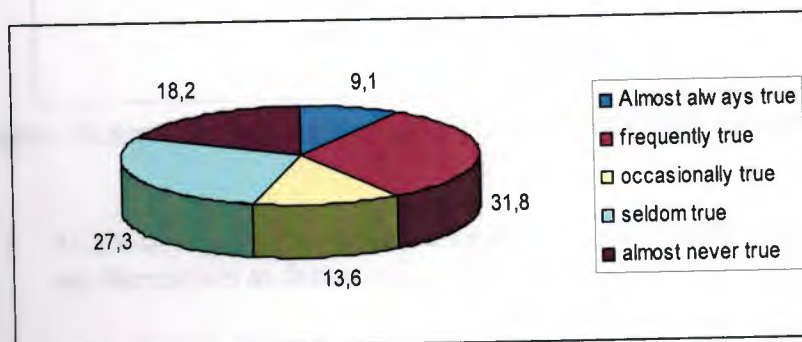
Graphic 34. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 21

- 31.8% of respondent answered for question #21 "frequently true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

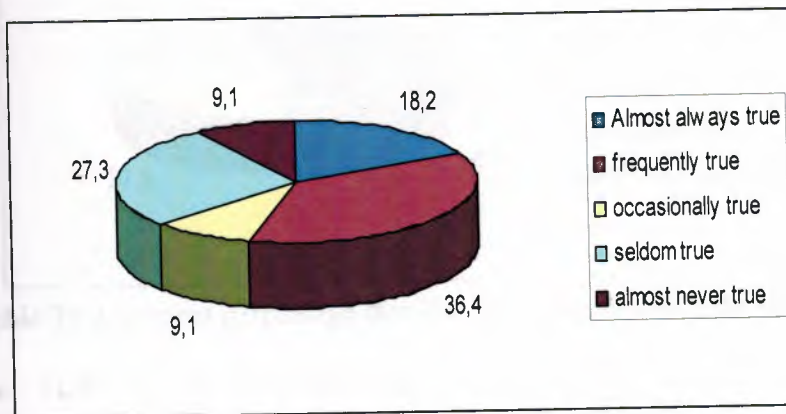
Graphic 35. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 22

- 27.3% of respondent answered for question #22 "seldom true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

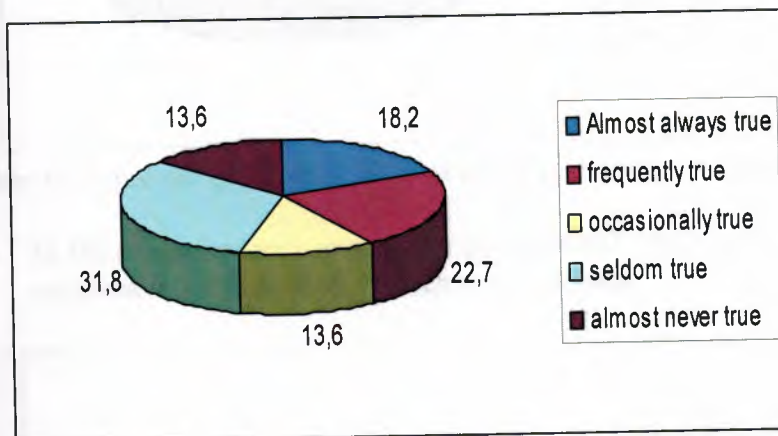
Graphic 36. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 23

- 31.8% of respondent answered for question #23 "frequently true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

Graphic 37. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 24

- 36.4% of respondent answered for question #24 "frequently true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

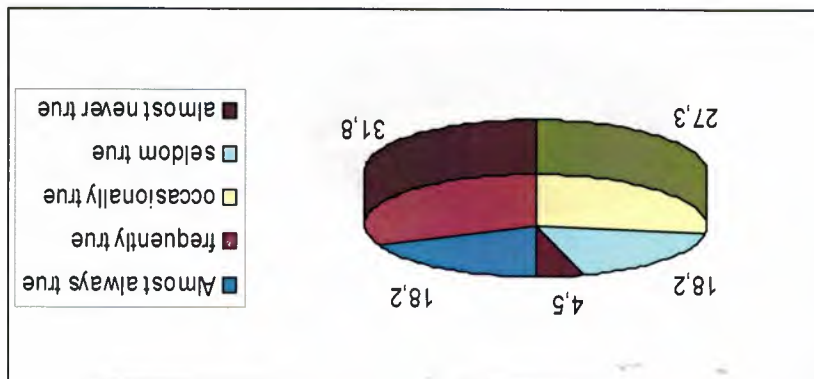
Graphic 38. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 25

- 31.8% of respondent answered for question #25 "seldom true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

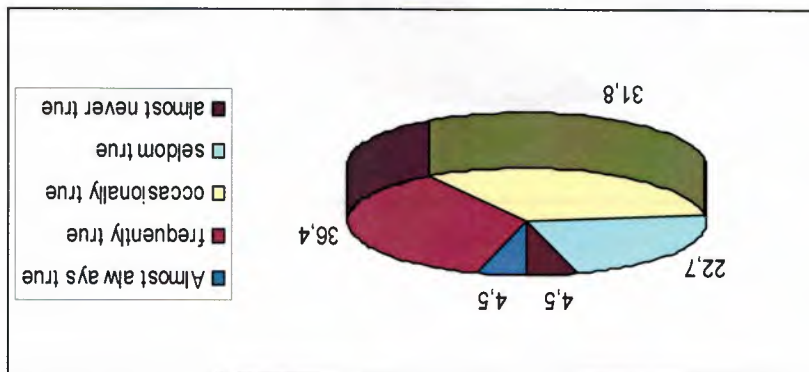
Graphic 39. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 26

- 31.8% of respondent answered for question #26 "frequently true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

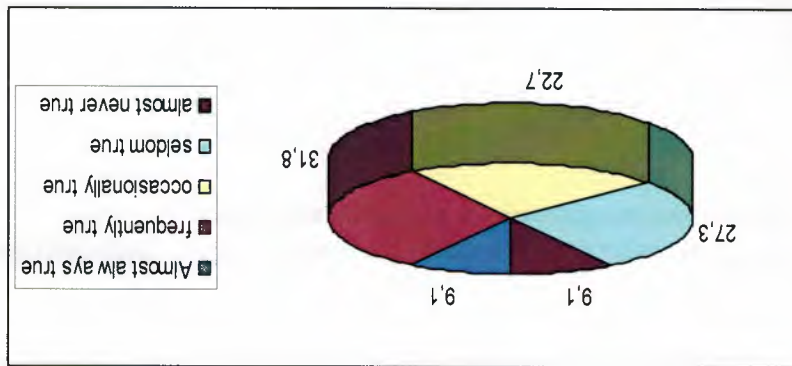
Graphic 40. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 27

- 36.4% of respondent answered for question #27 "frequently true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

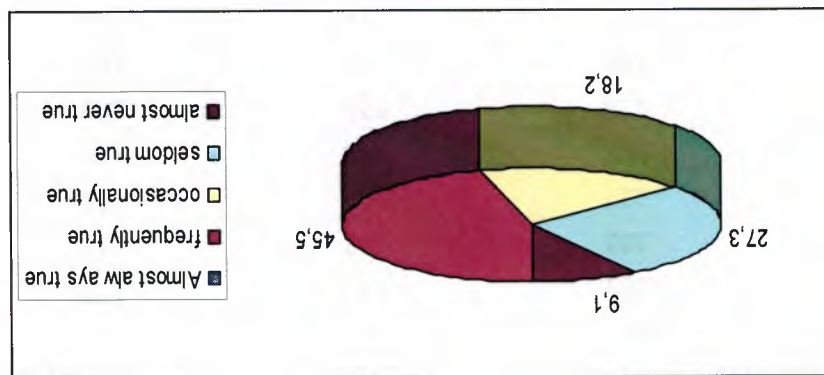
Graphic 41. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 28

- 31.8% of respondent answered for question #28 "frequently true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

- 45.5% of respondent answered for question # 30 "frequently true" it means that supervisors see themselves as democratic leader.

Graphic 43. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 30

- 45.5% of respondent answered for question #29 "occasionally true" it means that supervisors see themselves as non democratic non autocratic leader.

Graphic 42. Represent percentage distribution of respondent's answers for question # 29

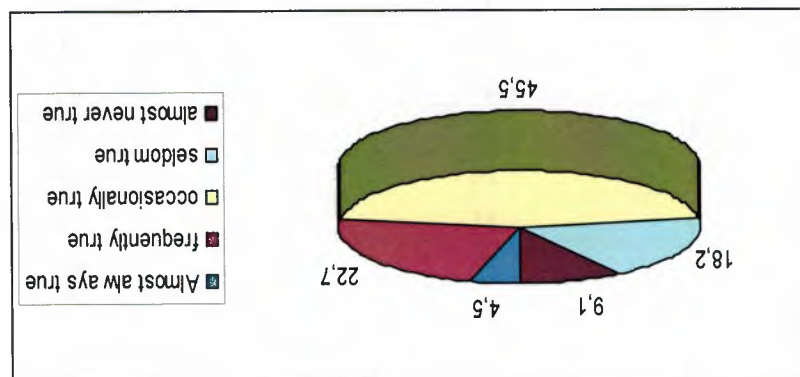

Table 6. Supervisors questioners results

Item	Score	item	score	item	score	Delegative style
1	5	2	5	3	4	4
4	2	5	4	6	2	2
7	4	8	2	9	5	5
10	4	11	3	12	4	4
13	3	14	3	15	2	2
16	4	17	5	18	5	5
19	3	20	5	21	4	4
22	2	23	4	24	2	2
25	2	26	4	27	4	4
28	4	29	3	30	4	4
TOTAL	33	TOTAL	38	TOTAL	36	

Table 7. Workers questioners results

No. of question	Yes	No	Sometimes
1	225	136	132
2	209	109	175
3	252	127	114
4	227	94	172
5	208	149	136
6	173	120	200
7	199	101	193
8	173	116	204
9	190	103	200
10	190	146	157
11	163	126	204
12	146	98	249
13	193	156	144
14	206	125	162
15	186	144	163
TOTAL	2940	1850	2650
	Democratic style	Autocratic style	Non autocratic non democratic style

Finally in Tables 6. and 7. summary of all research findings. And as you can see in table 6. which is supervisors perception of leadership style they use, by using specially prepared table and calculating scores we can see that highest number is 38 so it means that most of supervisors in banks of North Cyprus use Democratic leadership style. Second number is 36 it means that some supervisors see themselves as delegative leaders and third number the smallest one is 33 it means that other supervisors see themselves as autocratic leaders.

In table 7. which is worker's perception of supervisor's leadership style, summarized results of questioner given to workers, by calculating total number of worker's response to categorized answer's table we can see that the highest number is 2940 and it means that this that workers perceive their supervisors as democratic leader. Also in this table we can see that second number is 2650 this mean that some workers don't have clear perception of their supervisor's leadership style. And third number the smallest one is 1850 it means that other workers perceive their supervisor as autocratic leaders.

Conclusion

This research is aimed at identifying the leadership style adopted in banks of Turkish Republic of North Cyprus. The result of study indicate that 35.5 % of supervisors see themselves as democratic leader, 33.6 % of supervisors see themselves as delegative leaders and 30.8 % of supervisors see themselves as autocratic leader.

Different questioner were distributed to workers to see their perception of their supervisor's leadership style, results are 39.5 % of respondent see their supervisors as democratic leader, 24.9 % of respondent see their supervisors as autocratic leader and 35.6 % of respondent don't have clear perception of their supervisor's leadership style.

In this research 493 questioner were distributed to supervisors and workers of banks. Two different type of questioner were used to indicate the leadership style adopted in banks of North Cyprus. Total in 17 banks which were studied works 583 people and 493 of them fulfilled the questioner, this means that research is finished with 84 % of response.

Limitations of this study is that nonprobability sampling methods were used, first from all cities of North Cyprus where all banks are located, leftkosa were chosen as the easiest town to reach, after convenience sampling were used. Some branches of Turkish banks didn't give the permission to distribute questioner so only 17 bank left for study.

References

1. David H. Holt, *Management: Principles and Practices*, 2nd edition (Englewood Cliffs, N.J.: Prentice Hall, 1990), 10-12.
2. A. F. Stoner, *Management*, 4th edition (Englewood Cliffs, N. J. : Prentice Hall, 1989), 15-18.
3. Robert L. Katz, "Skills of an Effective Administrator," *Harvard Business Review*, September-October 1994
4. Kathryn M. Bartol and David C. Martin, *Management* (New York: McGraw-Hill, 1991), 286-272
5. Daft, *Management*, 180-184
6. William C. Symonds, "How Companies Are Learning to Prepare for the Worst," *Business Week*, 23 December 1995, 74-76
7. John W. Newstrom, Keith Davis, *Management*, 2002
8. Gregory G. Dess and Joseph C. Picken, "Leadership in 21st Century," 2000.
9. Brent B. Allred, Charles C. Snow, and Raymond E. Miles, "Characteristics of Leaders in 21st Century," 1996.
10. V.H. Vroom and P.W. Yetton, *Leadership and Decision Making*, 1973.
11. E.A. Fleishman, *Leadership Climate and Supervisory Behavior*, Columbus, OH: Personal Research Board, Ohio State University Press, 1951
12. Fred E. Fiedler and Martin m. Chemers, *Leadership and Effective Management*, Glenview, IL: Scott, Foresman, 1974

Appendix A

Questionnaire for workers.

- 1.Does this person communicate effectively
Yes _____ No _____ Sometimes _____
- 2.Does this person show interest in other's ideas
Yes _____ No _____ Sometimes _____
- 3.Does this person work to resolve conflict among staff
Yes _____ No _____ Sometimes _____
- 4.Does this person practice shared governance
5. Does this person find ways to reward staff for their dedicated services and achievements
Yes _____ No _____ Sometimes _____
- 6.Does this person expedite requests to provide support(materials, equipment, funds, etc.)
Yes _____ No _____ Sometimes _____
7. Does this person attend events featuring staff to give moral
Yes _____ No _____ Sometimes _____
8. Does this person act as advocate to obtain opportunities for staff, research, study, improved salaries, increased budget, extra service contracts, release time for creative activities work , etc.
Yes _____ No _____ Sometimes _____
9. Does this person provide reliable information regarding departmental matters
Yes _____ No _____ Sometimes _____
10. Does this person seek staff input in establishing useful departmental policies, procedures, and practices
Yes _____ No _____ Sometimes _____
11. Does this person demonstrate good organizational skills regarding office management, scheduling activities, ordering supplies, delegating authority, delegating responsibility.
Yes _____ No _____ Sometimes _____
- 12.Does this person treat staff fairly
Yes _____ No _____ Sometimes _____
- 13.Does this person observe professional etiquette in communication with staff
Yes _____ No _____ Sometimes _____
- 14.Is that style effective in motivating productivity of staff
Yes _____ No _____ Sometimes _____
- 15.Does this person give a reasonable amount of lead time to complete reports, prepare for events, etc.
Yes _____ No _____ Sometimes _____

Questioner for leaders.

	<i>Almost always true</i>	<i>Frequently true</i>	<i>Occasionally true</i>	<i>Seldom true</i>	<i>Almost Never true</i>
	(5)	(4)	(3)	(2)	(1)
1.I always retain the final decision making authority within my department or team	5	4	3	2	1
2.I always try to include one or more employees in determining what to do and how to do.However, I maintain the final decision making authority	5	4	3	2	1
3.I and my employees always vote whenever a major decision has to be made.	5	4	3	2	1
4.I do not consider suggestions made by my employees as I do not have the time for them	5	4	3	2	1
5.I ask for employee ideas and input on upcoming plans and projects.	5	4	3	2	1
6.For a major decision to pass in my department, it must have the approval of each individual or the majority	5	4	3	2	1
7.I tell my employees what has to be done and how to do it.	5	4	3	2	1
8.When things go wrong and I need to create a strategy to keep a project or process running on schedule, I call meeting to get my employee's advice	5	4	3	2	1
9.To get information out, I send it by e-mail,memos,or voice mail; very rarely is a meeting called. My employees are then expected to act upon the information.	5	4	3	2	1
10.When someone makes a mistake, I tell them not to ever do that again and make a note of it.	5	4	3	2	1

11.I want to create an environment where the employees take ownership of the project. I allow them to participate in the decision making process.	5	4	3	2	1
12.I allow my employees to determine what needs to be done and how to do it.	5	4	3	2	1
13.New hires are not allowed to make any decision unless it is approved by me first.	5	4	3	2	1
14.I ask employees for their vision of where they see their vision where appropriate.	5	4	3	2	1
15.My workers know more about their jobs than me, so I allow them to carry out the decisions to do their job.	5	4	3	2	1
16.When something goes wrong, I tell my employees that a procedure is not working correctly and I establish a new one.	5	4	3	2	1
17.I allow my employees to set priorities with my guidance.	5	4	3	2	1
18.I delegate tasks in order to implement a new procedure or process.	5	4	3	2	1
19. I closely monitor my employees to ensure they are performing correctly.	5	4	3	2	1
20.When there are difference in role expectations, I work with them to resolve the differences.	5	4	3	2	1
21.each individual is responsible for defining their job.	5	4	3	2	1
22.I like the power that my leadership position holds over subordinates	5	4	3	2	1
23.I like to use my leadership power to help subordinates grow.	5	4	3	2	1
24.I like to share my leadership power with my subordinates.	5	4	3	2	1
25.Employees must be directed or threatened with punishment in order to get them to achieve the organizational objectives.	5	4	3	2	1
26.Employees will exercise self-direction if they are committed to the objective.	5	4	3	2	1

27. Employees have the right to determine their own organizational objectives.	5	4	3	2	1
28. Employees seek mainly security.	5	4	3	2	1
29. Employees know how to use creativity and ingenuity to solve organizational problems.	5	4	3	2	1
30. My employees can lead themselves just as well as I can.	5	4	3	2	1

1988

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI BÖLÜMÜ

1998 - 1999
Öğretim Yılı

MEZUNİYET PROJESİ

Gazıma

Ad & Soyad : Oya Kurt
Numara : 950866

1988

MUHARRİR BU YA

AHMED RASİM

Hazırlayan : Hikmet Dizdaroğlu

Devlet Kitapları – ANKARA 1969

**Milli Eğitim Bakanlığı
Büyük Türk Yazarları Komisyonu Yayınları 5**

İÇİNDEKİLER

İçindekiler	I	Palavracı Kabadayılar	20
Ahmed Rasim	II	Karnaval Kokuları Geliyor!	21
Bir Monolog Yaz!	1	Halk Edebiyatında Mizâh!	21
Fes Hakkında	1	Köprü – Mürûriye	22
Meşrûtiyetin İlk Aylarında 1	5	Fiyakacı Kabadayılar	22
Meşrûtiyetin İlk Aylarında 2	6	İkinci Mecidi Nişanını	
Kel Hasan	6	Nasıl Almıştım?	22
Tulûatçılık!	7	Kopuklar – Serseri Çocuklar	23
Orta Oyunu'nun Bozuluşu	8	Sokaklarımız! Sokaklarımız'	23
Oyun, Orta Oyunu	8	Zamanın Alayı	23
Raks, Taklid, Oyun	10	Yine Sokaklarımız!	23
Bir Orta Oyunu Tekerlemesi	10	Piyasa Yükselirken!	24
Orta Oyunlarında Kadın	10	Kadın Ve Zamparalık	24
Muhtelif Temâşâlarda Kadın	10	Baskın!	24
Kavuklu İle Pişekâr Kıyâfeti	11	Hacı Ağa'nın İki Kelimesi	24
Cemâl Paşa	11	Kaş, Kirpik, Sakal, Bıyık!	24
Cemâl Paşa İle Şam'da	11	Yarım Saatlik Bir Yanlış Anlama	25
Cemâl Paşa İle Kudüs'te	11	Elli Yıl Evvel Ve Sonra I. II.	25
Ordu Çöl'de , Ben Kudüs'te	11	INDEX	27
Mâni	12		
Bizde Gazete Tarihi Belgelerinden	12		
Leh Basın Sergisi'nde	12		
Açık, Çıplak Meselesi	13		
Cayır Cayır Yazıyor!	13		
İrfanperverlik	13		
Gazetecilik Mektebi	13		
Ferâce – Çarşaf	14		
Hangisi Daha Güzelmiş?	14		
Sıktı Efendiler!	14		
Şapka Gi... Yenler!	14		
Şapkaya Dair	15		
Ruslar'la İlk Siyasi Münasebetler	16		
Evvelki Yılbaşları	16		
Yeni Bakış, Yürüyüş, Duruşlar!	16		
Şekle Göre Bir Düşünüş	17		
Halk Edebiyatında Mizâh!	17		
Bekçi! Sen Sus!	18		
Küçük Beyler 1	18		
Küçük Beyler 2	19		

Ahmed Rasim

1865 İstanbul doğumlu. İstanbul'u bütün cepheleriyle yakından tanır. İlk şiirleri eski şiirin etkisindedir. A. Rasim eserlerinde iki ayrı dil kullanır.

Eserleri

Gecelerim ve Falaka

Fuhş-ı Atik (İstanbul'un gizli hayatını anlatır.)

Muharrir, Şair, Edip (Basın hayatını anlatır.)

Şehir Mektupları (İstanbul'un, mevsim, muhit ve insan panoramasıdır.)

Eşgal-i Zaman

Görüp Ağladıklarım

Romanya Mektupları

İstihdattan Hakimiyett-i Milliye

Yazarın linografisi
çok etkili!

Griş komunda bu çakır-
manın nein yapıldığı,
nasıl yapıldığı, katilleri-
nin zorlukları v.s. anlatıl-
malıydı. ..

İndeks komunda deşpe
no'lu belirtilmeli ve nein hoş
bulduğunuz yazılmalıydı.

Bir Monolog Yaz!

Öklides¹: Ünlü matematik bilgini. M.Ö. III.asırda İskenderiye’de yaşamış. Geometrinin kurucusu sayılır. “Elemanlar” adlı eseri XIX:asır sonlarına kadar ders kitabı okutulmuştur. Astronomi ve musiki konularında da eserler vermiştir. Bu bilginin Sokrates’in öğrencilerinden olan Antik Felsefede Megara Okulunun kurucusu bulunan Filozof Öklides ile karıştırmamalıyız.

Şimendifer²: Demir yolu, demir yolu katarı, tren.

Fîsebîlillâh³: Söz arasında kullanılan deyimdir. Allah yolunda, Allah uğruna anlamına gelir. Günümüzde bu deyim, karşılık beklenmeksizin anlamına gelir.

Fes Hakkında

İstişâre Mecmuasının 6. Sayısından 11 Teşrinievvel 1324 (24 Ekim 1908)

Püsküllü belâ⁴: Yaman iş, içinden çıkılmaz durum.

Keçe külâh etmek⁵: Rasim burada söz oyunu yapmıştır. Avusturya malı olan Fesi bırakıp keçeden yapılmış külâh giydiğimizi ve ayrıca, Avusturya mallarına boykot yaptığımızı belirtiyor.

Bismarck⁶: Ünlü Alman devlet adamı. Uzun yıllar başbakanlık yapmıştır. Alman Birliğinin kurulmasında ve Almanyân’ın yükselmesinde büyük rolü vardır.

Külâh kapmak⁷: Dalavere ile bir işin başına geçmek.

Arakıyye⁸: Yünden yapılmış külâh.

Ser-Asker⁹: Osmanlı Devleti zamanında, önceleri ordu komutanı, Tanzimattan sonrada milli savunma Bakanı.

Kaptan-ı deryâ¹⁰: Önceleri Deniz Kuvvetleri Komutanı, daha sonraları deniz Kuvvetleri Bakanı, kaptan paşa da denir.

Beylik¹¹: Devlete ait, devlet malı.

Bayrak Askeri¹²: Eskiden bayrak açarak halktan toplanan asker.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bir Monolog Yaz!, Sayfa: 2, Satır: 26

² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bir Monolog Yaz!, Sayfa: 2, Satır: 56

³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bir Monolog Yaz!, Sayfa: 3, Satır: 21

⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 6

⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 6

⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 6 ,Satır: 12

⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 6

⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 6 ,Satır: 23

⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 7 ,Satır: 20

¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 7 ,Satır: 20

¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 7 ,Satır: 26

¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 7 ,Satır: 26

Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyye¹: 1826 yılında yeniçeriliğin kaldırılması üzerine, onun yerini alan askeri kuruluş.

Cihadiye Askeri²: Kavalalı Mehmet Ali Paşa zamanındaki Mısır ordusu erlerine verilen ad.

Nizâmiye Askeri³: Eskiden kara ordusu erlerine verilen ad.

Bâb-ı Ser Askeri⁴: Milli Savunma Bakanlığı

Mîr-i Mirâh⁵: Beylerbeyi

Şevvâl⁶: Arabi ayların onuncusu. İlk üç günü şeker Bayramına rastlar.

Bendegân⁷: Kullar.

Dâiyân⁸: Duacılar. Eskiden padişahın hizmetinde bulunanlar bu adlarla anılırdı.

Hırka-ı Şerif⁹: Hz. Muhammed'in ermişlerden Veysel Karâni'ye gönderdiği hırka.

İdiyye Muâyedesi¹⁰: Bayramlaşma töreni

Rikâb-ı Hümâyûn Resmi¹¹: Padişahın önünde yapılan tören, kabul töreni.

Sadr-ı Âzam¹²: Başbakan.

Sadaret Kaymakamı¹³: Başbakan Vekili.

Rumeli Beylerbeyi¹⁴: Osmanlı Devleti zamanında imparatorluğun Rumeli tarafındaki işlerin başında bulunan en yüksek dereceli devlet memuru. Terfi edince vezirliğe yükselirdi. Anadolu Beylerbeyi, rumeli Beylerbeyinden bir derece aşağıdır. Terfi edince Rumeli Beylerbeyi olur.

Menâsıb-ı Sitte¹⁵: Tanzimattan önce büyük devlet memurlarından altısına verilen ad. Nişancı, Defterdar, Reisü-Küttab, Şikk-ı Sani Defterdarı, Şikk-ı Salis Defterdarı, Defter Emiri.

Defterdâr Efendi¹⁶: Maliye Bakanı.

Şikkayn¹⁷: Sözlük anlamı "bir işin iki yönü" dür. Osmanlı Devleti Kuruluşunda, Defterdâr'ın emrinde, iki Defterdâr daha vardı. Bunlara Şikk-ı Sâni Deterdâr'ı ve Şikk-ı Sâlis Deterdâr'ı denilirdi. Her ikisi "şikkayn" adı ile anılırdı.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 7 ,Satır: 30

² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 7 ,Satır: 6

³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 8 ,Satır: 7

⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 8 ,Satır: 11

⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 8 ,Satır: 13

⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 8 ,Satır: 34

⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 8 ,Satır: 34

⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 8 ,Satır: 34

⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 2

¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 3

¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 4

¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 4

¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 5

¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 7

¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 10

¹⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 11

¹⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 12

- Defterdâr Emiri¹: Tapu ve Kadastro Genel Müdürü. Tanzimattan sonra, bu dairenin işleri bir bakanlığa bağlanmış, başındaki Bakana da Defter-i Hâlaani adı verilmiştir.
- Evkaf-ı Hümâyûn Nâzırı²: Vakıflar Bakanı.
- Hacegân³: Osmanlı Devlet Kuruluşunda bir görev ve yüzbaşı karşılığı olan bir sivil rütbe.
- Gümrük Emiri⁴: Gümrükler Genel Müdürü.
- Kasap Başı⁵: Padişah sarayının et işleriyle ve hayvan kesimiyle görevli olanların başı. Vergi karşılığı halktan toplanan hayvanların, otlak ve kışlaklara dağıtılması ile görevli devlet memuru da bu adı taşır.
- Hayme-i Hâssa mehter-Başı⁶: Padişah çadırının kurulması ve bakımı işleriyle görevli olanların başı. Ayrıca çadır mehteride de nîr.
- Mimar Ağa⁷: Devlet yapılarının, su bentlerinin köprülerin yapımı, onarımı, bakımı ile ilgili kuruluşun başı.
- Çavuşbaşı Ağa⁸: Bakanlar kurulu toplantıları sırasında görevli memurların başı.
- Rikâb-ı Hümâyûn Ağaları⁹: Rikâb, özentî demektir. Padişahın atının yanında yürümeye izinli ağalar.
- Mîr-i Alem Ağa¹⁰: Saltanat Sancakları ile mehterhane takımı içine alan görevlilerin başı. Sefer zamanında sancakların önünde yürür ve Ak sancak denilen sancağı taşırdı. Padişah, devlet adamlarıyla ve elçilerle görüşürken huzurda bulunurdu.
- Gedikli¹¹: Sadr-ı âzamların, Vezirlerin, Beylerbeylerinin, devlet adamlarının konaklarında hizmet edenlere verilen ad. Bunlara "kapı Halkı", "Hüddâm", "Tevâbi" denir.
- Zeâmetli¹²: Devlet merkezinde belirli hizmetlerde çalışanlar. Bir başka anlamıda "belirli bir geliri ve toprak dirliği" demektir. Bu durumda olanlar, savaş zamanında emirlerindeki süvari kuvvetleriyle Sancak Beylerinin emrine girerlerdi.
- Sakallu¹³: Savaşta esir düşenlerden işe yaramayanlar, yaşlarına göre sınıflara ayrılır, devlet bunlardan vergi alırdı. Yaşı geçkin olanlara Sakollu denirdi.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 12
² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 13
³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 15
⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 15
⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 16
⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 17
⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 17
⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 18
⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 18
¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 19
¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 20
¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 19
¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 20

- Gedikli Ağaları¹: Dış veya Bıyıklı Ağalarda denir.
- Ocak Çavuşları²: Yeniçeri Ocağının ileri gelen ağalarıdır.
- Bâb-ı Defteri³: Osmanlı Devleti zamanında para işlerini yürüten kuruluş. Maliye Bakanlığıdır.
- Ferâhî⁴: Dökme pirinçten yapılmış madde.
- İmâme⁵: Sarık.
- Ferâce⁶: Çarşafın yayılmasından önce, Türk kadınlarının sokakta giydikleri, mantoya benzeyen, kolları, bedeni bol ve yakasının arka kısmı çok defa eteklere kadar uzanan üstlük.1848 yılından sonra, din adamlarının giydikleri üstlüğe de bu ad verilmiştir. Buna "Biniş" de denir.
- Setrî⁷: Düz yakalı, önü ilikli, çuhadan yapılmış ceket, setre de denir.
- Kurenâ-yi Saltanat⁸: Padişahın yakınları, her zaman yanında bulunanlar.
- Hademe-i Hâssa⁹: Padişahın maiyetinde bulunan hizmetliler. Törenlerde gösterişli elbiseleriyle hazır bulunurlar, göz alıcı kıyafetleriyle dikkat çekerler.
- Harvânî¹⁰: Devlet adamlarının giydikleri, yakası sırma işlemeli elbise.
- Köprü¹¹: Karaköy köprüsü.
- Mühre¹²: Kâğıt cilalamakta kullanılan billur top veya deniz böceği kabuğu.
- Mecidiye¹³: Yirmi kuruşun değerinde olan gümüş para.
- Yağcılık¹⁴: Havlu, mendil, çamaşır, takımı satan esnaf.
- Ağabani (Âbânî)¹⁵: İpekten sarımtırak dallarla işlenmiş bir çeşit beyaz kumaş. Bu kumaştan yapılmış sarıklar, fesin üstüne sarılırdı.
- Yârdan Ayrıldım¹⁶: Parlak renkli, baş örtüsü.
- Kopuk¹⁷: İşsiz, güçsüz, serseri.
- Lehçe-i Osmânî¹⁸: Ahmed Vefik Paşanın yazdığı ünlü sözlük.
- Unnâbi¹⁹: Koyu kırmızı.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 20
² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 20
³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 9 ,Satır: 21
⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 10 ,Satır: 31
⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 10 ,Satır: 31
⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 10 ,Satır: 32
⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 10 ,Satır: 32
⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 11 ,Satır: 1
⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 11 ,Satır: 2
¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 11 ,Satır: 3
¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 11 ,Satır: 14
¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 11 ,Satır: 21
¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 11 ,Satır: 22
¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 11 ,Satır: 23
¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 12 ,Satır: 22
¹⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 12 ,Satır: 23
¹⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 13 ,Satır: 2
¹⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 14 ,Satır: 16
¹⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Fes Hakkında, Sayfa: 14 ,Satır: 20

Meşrutiyetin İlk Aylarında

Dudu¹: İhtiyar Ermeni kadını.

Skobelev²: Türk rus savaşına katılan rus generali.

Cimnaz³: Kolej derecesinde öğretim yapan okul.

Meclis-i ayan⁴: Senato.

Kanûn-i Esâsi⁵: Anayasa.

Redingot⁶: Arkası yırtmaçlı, etekleri uzun, çift sıra düğmeli ceket.

Napolyon⁷: Üzerinde Napolyon resmi bulunan yirmi Franklık Fransız altını.

Kızan⁸: Çocuk, delikanlı.

İhop⁹: Atlı tramvay giderken atları hızlandırmak için çıkarılan ses.

Varda¹⁰: Atlı tramvaylarda, yoldan geçenleri uyarmak için "çekilin" anlamında sürücünün söylediği söz.

Gospadin¹¹: Bulgarca Bey.

Zuhaf¹²: Altı, üstü aynı genişlikte fes.

Mutasarrıflık¹³: Validen küçük, kaymakamdan büyük kuruluşun başında bulunan görevli.

Matbaa-i Âmire¹⁴: Devlet matbaası.

Şanson¹⁵: Hafif şarkı.

Romans¹⁶: Sevgi üzerine yazılmış lirik şarkı.

Şansonet¹⁷: Şarkı ve türkü, tiyatro kadın oyuncularından birinin orkestra eşliğinde söylediği türkü ve şarkı.

Sinematograf¹⁸: "Sinema" kelimesinin ilk şekli.

Turdöku¹⁹: Vücudun bir kısmını örten atkı, şal.

Jile²⁰: Yelek.

Jüp²¹: Eteklik.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 20 ,Satır: 20

² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 21 ,Satır: 15

³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 22 ,Satır: 10

⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 22 ,Satır: 31

⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 23 ,Satır: 12

⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 23 ,Satır: 16

⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 24 ,Satır: 1

⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 24 ,Satır: 30

⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 27 ,Satır: 6

¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 27 ,Satır: 7

¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 27 ,Satır: 28

¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 28 ,Satır: 15

¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 33 ,Satır: 13

¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 33 ,Satır: 18

¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 33 ,Satır: 31

¹⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 33 ,Satır: 31

¹⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 34 ,Satır: 1

¹⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 34 ,Satır: 2

¹⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 34 ,Satır: 26

²⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 34 ,Satır: 27

²¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Meşrutiyetin İlk Aylarında, Sayfa: 34 ,Satır: 27

Kel Hasan

Orta Oyunu¹: Tulûata dayanan halk tiyatrosu. Oyunun başlıca kişileri Kavuklu ve Pîşekâr"dır.

Takım²: Oyuncu topluluğu.

Hamdi³ (1841-1911): Ünlü orta oyuncusu. Kavuklu'da yıllarca en usta orta oyuncusu olarak tanınmıştır.

Kol⁴: Oyuncu topluluğudur.

Abdi⁵: Abdürrezzak ünlü orta oyuncusudur. Hasan'ın ustası.

Tekerleme⁶: Güldürücü konuşmaları.

Petalya⁷: Küçük sandal ve kumarda oyun oynayan anlamına gelir.

Tulûât Oyunu⁸: Yazılı metne dayanmadan sahnede oynanan, fakat örgüsü önceden bilinen, halk tiyatrosu.

Panorama⁹: Çift gözlü, içinde çeşitli manzaralar bulunan araç.

Menzil Cambazı¹⁰: gezginci cambaz.

Tulûat¹¹: Metin dışı konuşmak ve komik hareketlerde bulunmak.

Meddâh¹²: Halk sanatçısı. Omuzunda mendil, elinde sopa bulunur.

Köçek¹³: Kadın kılığına girip sahnede oynayan erkeklere verilen ad.

Çengi¹⁴: karagöz ve orta oyununda, eğlence yerlerinde çalgı ile dans eden kadın oyuncudur.

-
- ¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 39 ,Satır: 24
² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 39 ,Satır: 27
³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 39 ,Satır: 28
⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 39 ,Satır: 28
⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 40 ,Satır: 1
⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 40 ,Satır: 4
⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 41 ,Satır: 1
⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 41 ,Satır: 16
⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 41 ,Satır: 25
¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 41 ,Satır: 26
¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 41 ,Satır: 31
¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 41 ,Satır: 32
¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 41 ,Satır: 33
¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kel Hasan, Sayfa: 41 ,Satır: 33

Tulûatçılık!

- Parodi¹: tiyatroda en üst katta, sahneye uzak ve en ucuz bölüm.
Balad²: Lirik şiir ve şarkı.
Kanto³: tiyatroda oynanarak söylenen ve oyunla ilgisi olmayan şarkılar.
Anfiteatr⁴: Seyir yerinin arkaya doğru basamak basamak yükseldiği tiyatro.
Çâr – Pâre⁵: Sert tahtadan yapılmış, usul vurma aleti, zil.
Kudüm⁶: Madeni kaseli küçük dümbelek.
Nakkaare⁷: Yerde duran ve iki eldeki değneklerle vurularak çalınan davul.
Çiftenâra⁸: Dümbelek de denir.
Temennâ⁹: el ile selam vermek.
Tiryaki¹⁰: Karagöz'de mahallenin yaşlısı ve afyona yakalanmış tip.
Prelüd¹¹: Giriş, başlangıç.
Kinâyeli¹²: Dokundurucu.
Şakşâk: Maşa şeklinde, iki dilimli tahta.
Yelloz¹³: Kötü kadın.
Hırpânî¹⁴: Orta oyunu tiplerinden biri.
Hırbo¹⁵ (argo): Ahmak, budala, sersem. Karagöz ve Orta Oyununda taşra tipine verilen ad.
Remmâl¹⁶: Fal açan, Orta oyunu tiplerinden biri.
Afsuncu¹⁷: Büyücü.
Acûz¹⁸: Kocakarı.
Tiran¹⁹: kötü adam tipi.
Trup²⁰: tiyatro topluluğu.
Kabasaz²¹: Ud ve klarnetten meydana gelen saz takımı.
Dârülbedâyî²²: İstanbul şehir tiyatrolarının eski adı.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 45 ,Satır: 1
² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 45 ,Satır: 3
³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 45 ,Satır: 3
⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 45 ,Satır: 17
⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 45 ,Satır: 29
⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 45 ,Satır: 30
⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 45 ,Satır: 31
⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 45 ,Satır: 31
⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 46 ,Satır: 7
¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 46 ,Satır: 9
¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 46 ,Satır: 21
¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 46 ,Satır: 27
¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 47 ,Satır: 7
¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 47 ,Satır: 25
¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 47 ,Satır: 27
¹⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 47 ,Satır: 27
¹⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 47 ,Satır: 28
¹⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 47 ,Satır: 28
¹⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Tulûatçılık!, Sayfa: 47 ,Satır: 29

Orta Oyunu'nun Bozuluşu

- Çedik¹: Mest üzerine giyilen yumuşak, deriden yapılmış pabuç.
Hayderi²: Kaba ve kalın yün kumaştan yapılmış, yakasız üstlük.
Sako³: Hafif üstlük, pardesü.
Dizlik⁴: Dize kadar uzanan don.
Serhatlik⁵: Yandan kopçalı, uzun konçlu ayakkabı. Yeniçeriler giymiştir.
Lâpçin⁶: Tabanı meşinden olan mest.
Klavun⁷: Sirklerde yüzleri aşırı boyalı, elbiseleri renk renk olan komik kişiler.
Paskal⁸: İnsanı güldüren ve eğlendiren kişi.
Boneta⁹: Sivri başlık.
Soytarı¹⁰: Bir oyunda gülünç hareketleriyle seyirciyi güldüren kişi.
Peruz¹¹: Ünlü Ermeni kantocu.
Amalya¹²: Ünlü Ermeni kantocu.
Mınakyan¹³: Tiyatro yöneticisi. Osmanlı dram kumpanyasını kurmuştur.

Oyun, Orta Oyunu!

- Yadigâr¹⁴: Hoşlanılmayan kişi.
Kasketa¹⁵: şapka.
Nağme¹⁶: Nazlanmak.
Lüleci¹⁷: Tütün çubuklarının ucuna pişmiş balçıktan tütün yuvası yapan usta.
Haddehane Beyleri¹⁸: Tersanelerde uygulama dersi gören subay adayları.
Tulumbacı Reisi: Yangın tulumbalarını kaldırıp, yangın yerine götüren ve yangının söndürülmesine yardım edenlerin başı.
Galata kaldırımlarında Oturanlar¹⁹: İşsizler.
Vesselâm²⁰: İşte o kadar.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 50 ,Satır: 15
² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 50 ,Satır: 19
³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 50 ,Satır: 19
⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 50 ,Satır: 22
⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 50 ,Satır: 24
⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 51 ,Satır: 10
⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 51 ,Satır: 20
⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 51 ,Satır: 23
⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 51 ,Satır: 28
¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 51 ,Satır: 31
¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 53 ,Satır: 1
¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 53 ,Satır: 2
¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Orta Oyunu'nun Bozuluşu, Sayfa: 53 ,Satır: 18
¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Oyun Orta Oyunu!, Sayfa: 57 ,Satır: 29
¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Oyun Orta Oyunu!, Sayfa: 57 ,Satır: 31
¹⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Oyun Orta Oyunu!, Sayfa: 58 ,Satır: 5
¹⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Oyun Orta Oyunu!, Sayfa: 58 ,Satır: 25
¹⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Oyun Orta Oyunu!, Sayfa: 58 ,Satır: 26
¹⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Oyun Orta Oyunu!, Sayfa: 58 ,Satır: 31
²⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Oyun Orta Oyunu!, Sayfa: 59 ,Satır: 24

Kavuklu Hamdi

Kunoş¹: Ünlü Macar Türkoloğu.

Pati Çak²: Selâm ver.

Ti³: Arap alfabesinde "d" "t" seslerine verilen ad.

Dal⁴: Arap alfabesinde "d" verilen ad.

Han Kolu⁵: Bir orta oyunu topluluğudur.

Mâbeyinci⁶: Padişahın yazılı ve sözlü buyruklarını ilgililere ileten memur.

Zuhûri Kolu⁷: Bir orta oyunu topluluğudur.

Karagöz ile Orta Oyunu

Hayâlbaz⁸: Hayat oynatan, Karagözcü. Hayâlcî de aynı anlama gelir.

Gidiş⁹: Padişahın saray dışına yaptıkları gezintiler. Bu gezintiler özel törenlerle yapılır, ayrıntıları özel görevliler tarafından yazılırdı.

Eğleniş¹⁰: Padişahın saray dışına yaptıkları gezintiler sırasında bir yerde konaklayıp eğlenmeleri.

Enderûn¹¹: Topkapı sarayının özel bir bölümünün adıdır.

Tomak Oyunu¹²: Şişirilmiş öküz ödünü top gibi kullanarak, ayakla oynanan bir oyun, bir çeşit futbol.

Müsâhib¹³: Padişahların yanında bulundurdukları bilgili, sözü sohbeti dinlenir hoş konuşan kimsedir.

Hademe-i Şâhâne¹⁴: padişah hizmetinde çalışanlar.

Hayâl Küpü¹⁵: Karagöz oynatmakta çok usta, çok bilgili kimse anlamında kullanılan kimse.

Muhâvere¹⁶: Karagöz'de karagöz ile Hacivad'ın, Orta Oyununda Kavuklu ile Pişekar'ın güldürücü konuşmalarıdır.

Yanşak¹⁷: Tatsız tuzsuz ve çok söyleyen.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kavuklu Hamdi, Sayfa: 61 ,Satır: 3

² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kavuklu Hamdi, Sayfa: 61 ,Satır: 16

³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kavuklu Hamdi, Sayfa: 62 ,Satır: 21

⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kavuklu Hamdi, Sayfa: 62 ,Satır: 21

⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kavuklu Hamdi, Sayfa: 64 ,Satır: 29

⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kavuklu Hamdi, Sayfa: 64 ,Satır: 33

⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kavuklu Hamdi, Sayfa: 65 ,Satır: 3

⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karagöz ile Orta Oyunu, Sayfa: 66 ,Satır: 10

⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karagöz ile Orta Oyunu, Sayfa: 67 ,Satır: 9

¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karagöz ile Orta Oyunu, Sayfa: 67 ,Satır: 9

¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karagöz ile Orta Oyunu, Sayfa: 67 ,Satır: 16

¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karagöz ile Orta Oyunu, Sayfa: 67 ,Satır: 17

¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karagöz ile Orta Oyunu, Sayfa: 67 ,Satır: 22

¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karagöz ile Orta Oyunu, Sayfa: 67 ,Satır: 25

¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karagöz ile Orta Oyunu, Sayfa: 68 ,Satır: 29

¹⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karagöz ile Orta Oyunu, Sayfa: 68 ,Satır: 31

¹⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karagöz ile Orta Oyunu, Sayfa: 69 ,Satır: 34

Raks, Taklid, Oyun

- ânende¹: Şarkı.
utrib²: Çalgıcı
udhik³: güldürücü oyun oynayan, komik.
ukallid⁴: Oyuncu, aktör.
aşmer⁵: Maskara, soytarı.
arsa⁶: Bahşiş.
ehir Oğlanı⁷: İstanbullu.

Bir Orta Oyunu Tekerlemesi

- ezâr-fen⁸: Becerikli, hünerli, elinden her iş gelen kişi.
ssa-Hânlık⁹: Hikaye, masal anlatma sanatıdır.
aâzallah¹⁰: Tanrı korusun.
nas¹¹: Bir söz sanatıdır. Çok anlamı olan bir kelimeyi iyi anlamını kullanır
gözükerek kötüsünü kast etmektir.

Orta Oyunlarında Kadın

- nar¹²: El, göz veya başla yapılan selam.
toz¹³: Eskiden, kadınların giydiği süslü başlık. İnce ipekli tül den yapılır,
düşmemesi için başa iğne ile tutturulur.

Muhtelif Temâşâlarda Kadın

- mâşâ¹⁴: Seyirlik oyunları, seyirci önünde oynanan her türlü oyun. Halk
tiyatrosudur.
nar Dilberi¹⁵: Görgüsü eksik kadın.
ndil¹⁶: Müslümanlarca kutsal sayılan geceler.

- Rasim , Muhamir Bu Ya,Raks, Taklid Oyun, Sayfa: 73 ,Satır: 16
Rasim , Muhamir Bu Ya,Raks, Taklid Oyun, Sayfa: 73 ,Satır: 16
Rasim , Muhamir Bu Ya,Raks, Taklid Oyun, Sayfa: 73 ,Satır: 17
Rasim , Muhamir Bu Ya,Raks, Taklid Oyun, Sayfa: 73 ,Satır: 18
Rasim , Muhamir Bu Ya,Raks, Taklid Oyun, Sayfa: 73 ,Satır: 18
Rasim , Muhamir Bu Ya,Raks, Taklid Oyun, Sayfa: 73 ,Satır: 23
Rasim , Muhamir Bu Ya,Raks, Taklid Oyun, Sayfa: 73 ,Satır: 19
Rasim , Muhamir Bu Ya,Bir Orta Oyunu Tekerlemesi, Sayfa: 78 ,Satır: 2
Rasim , Muhamir Bu Ya,Bir Orta Oyunu Tekerlemesi, Sayfa: 78 ,Satır: 29
Rasim , Muhamir Bu Ya,Bir Orta Oyunu Tekerlemesi, Sayfa: 80 ,Satır: 27
Rasim , Muhamir Bu Ya,Bir Orta Oyunu Tekerlemesi, Sayfa: 83 ,Satır: 29
Rasim , Muhamir Bu Ya,Bir Orta Oyunlarında Kadın, Sayfa: 86 ,Satır: 21
Rasim , Muhamir Bu Ya,Bir Orta Oyunlarında Kadın, Sayfa: 87 ,Satır: 15
Rasim , Muhamir Bu Ya,Muhtelif Temasâlarda Kadın, Sayfa: 86 ,Satır: 1

Kavuklu ile Pişekâr Kıyafeti!

- Zabıta Reisi¹: Emniyet müdürü.
Papaz Uçurmak (argo)²: Birkaç kişinin bir araya gelerek içki meclisi yapması.
Pabuç Giydirmek³: Alay etmek.
İstanbul⁴: Yakası kapalı ceket.
Galoş⁵: Ayakkabı üzerine giyilen ikinci pabuç.
Zıh⁶: Elbisenin uygun bir yerine çekilen şerit veya kaytan.
Asâ⁷: Törenlerde, din adamlarının, hükümdarların, mareşal, ve orgeneralilerin ellerinde tuttıkları uzun, bazende kısa, üzeri işlemeli sopa.
Lûbut⁸: Kısa ve bir ucu kalın sopa. Spor yapmaktada kullanılır.
Usturpa⁹: İnce bir halatın ucuna bir kurşun parçası bağlanarak yapılan kırbaç.

Cemal Paşa

Karçıgar¹⁰: Klasik Türk müziğinde bir makam adı.

Cemal Paşa ile Şam'da

- Urbân¹¹: Çöl arabası.
Zahle¹²: Lübnan'da Beyrut'un 54km. doğusunda bir şehir.

Ordu Çölde, Ben Kudüs'te

Muhâfız-ı Hac¹³: Mekke'ye giden hacıları korumakla görevli birliklerin komutanı.

¹ A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Kavuklu ile Pişekâr' Kıyafeti!, Sayfa: 101 ,Satır: 13

² A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Kavuklu ile Pişekâr' Kıyafeti!, Sayfa: 101 ,Satır: 28

³ A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Kavuklu ile Pişekâr' Kıyafeti!, Sayfa: 103 ,Satır: 5

⁴ A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Kavuklu ile Pişekâr' Kıyafeti!, Sayfa: 103 ,Satır: 4

⁵ A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Kavuklu ile Pişekâr' Kıyafeti!, Sayfa: 103 ,Satır: 5

⁶ A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Kavuklu ile Pişekâr' Kıyafeti!, Sayfa: 103 ,Satır: 20

⁷ A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Kavuklu ile Pişekâr' Kıyafeti!, Sayfa: 103 ,Satır: 27

⁸ A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Kavuklu ile Pişekâr' Kıyafeti!, Sayfa: 104 ,Satır: 5

⁹ A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Kavuklu ile Pişekâr' Kıyafeti!, Sayfa: 104 ,Satır: 5

¹⁰ A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Cemal Paşa, Sayfa: 108 ,Satır: 9

¹¹ A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Cemal Paşa ile Şam'da, Sayfa: 114 ,Satır: 3

¹² A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Cemal Paşa ile Şam'da, Sayfa: 116 ,Satır: 12

¹³ A. Rasim , Muhamir Bu Ya,Ordu Çölde Ben Kudüs'te, Sayfa: 129 ,Satır: 12

Mâni

Evlek¹: Tarlanın, tohum atılmadan önce sapan iziyle bölünen kısmı.

Kayabaşı²: Özel bir ezgi ile söylenen koşma.

Bizde Gazete Tarihi Vesikalardan

Takvîm-i Vekayî³: 1 Kasım 1831 de yayımlanmaya başlayan ilk Türkçe gazete.
Cerîde-i Havadis⁴: William Churchill adında bir İngiliz tarafından 31 Temmuz 1840 tarihinde çıkarılmaya başlayan gazete.

Salnâme-i Hadika⁵: Salnâme "yıllık" demektir. Bir yıl içinde geçen çeşitli olaylar kısaca anlatılır.

Devletlü⁶: Yüksek dereceli devlet memuru. Bunlara ayrıca Atûfetlü de denir.

Selh⁷: Arabi ayların son günü.

Rütbe-i Sâniyye⁸: Memurluk derecelerinin adları vardır. O derecelerden ikinci derece adıdır.

Leh Basın Sergisinde

Humbara⁹: Demirden veya tunçtan dökülmüş, yuvarlak biçimde yapılan ve içine patlayıcı maddeler konarak atılan mermi.

Leb-i Derya¹⁰: Deniz kıyısı.

Tophâne Müşirliği¹¹: Tophane'nin bütün işlerinden sorumlu bakanlık.

Lepant Deniz Savaşı¹²: Haçlı donanması ile Osmanlı donanmasının 1571'de yaptıkları ve yenilgimizle biten savaş.

Meclis-i Vükelâ¹³: Bakanlar Kurulu.

Kuleli Vakası¹⁴: Gizli bir derneğin tasarlayıp da gerçekleştiremediği bir baş kaldırma olayı. Dernek üyeleri kuleli de göz altına alınmıştır.

¹ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Mâni, Sayfa: 136, Satır: 10

² A. Rasim, Muhamir Bu Ya Mâni, Sayfa: 136, Satır: 28

³ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Bizde Gazete Tarihi Vesikalardan, Sayfa: 158, Satır: 1

⁴ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Bizde Gazete Tarihi Vesikalardan, Sayfa: 158, Satır: 10

⁵ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Bizde Gazete Tarihi Vesikalardan, Sayfa: 158, Satır: 11

⁶ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Bizde Gazete Tarihi Vesikalardan, Sayfa: 163, Satır: 3

⁷ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Bizde Gazete Tarihi Vesikalardan, Sayfa: 163, Satır: 10

⁸ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Bizde Gazete Tarihi Vesikalardan, Sayfa: 163, Satır: 15

⁹ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Leh Basın Sergisinde, Sayfa: 172

¹⁰ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Leh Basın Sergisinde, Sayfa: 172

¹¹ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Leh Basın Sergisinde, Sayfa: 172

Açık Çıplak Meselesi

Riga¹: Letonya'nın Başkenti.

Selâmlık²: Padişahların Cuma namazını kılmak için camilerden birine gidişleri dolayısıyla yapılan tören.

Eponj³: Hafif ipek kumaş.

Cayır Cayır Yazıyor!

Mübeyyiz⁴: Müsveddeleri temize çeken, silintisiz ve okunaklı şekilde yazan memur.

Sıbyan Mektebi⁵: Hayır kurumları veya hayırsever kimseler tarafından, erkek çocuklar için kurulmuş ilkokul.

Rahle⁶: Eskiden, okullarda üzerine kitab koymak için yapılmış, dar ve alçak masa.

Bid'at⁷: Görenek, töre.

Mekruh⁸: Şeriatça haram olmayan ama yapılmasında beğenilmeyen davranış.

Za'f-ı telif⁹: Düşüncenin yetersizce anlatılması.

İglâk¹⁰: Karışık yazma ve söyleme.

İbhâm¹¹: Sözün ve yazının kapalı olması.

İrfan Perverlik

Müteferrikadan Gömmek¹²: Belediye yardımı ile gömmek.

Terâne¹³: Utanç verici deyim.

Gazetecilik Mektebi

Köprü Memuru¹⁴: İstanbul'da Eminönü ile Kadıköy'ü bağlayan, Galata köprüsünden, para ile geçilirdi. İşte köprüden geçenlerden para topluyan köprü memurudur.

¹ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Açık Çıplak Meselesi, Sayfa: 184, Satır: 4

² A. Rasim, Muhamir Bu Ya Açık Çıplak Meselesi, Sayfa: 184, Satır: 15

³ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Açık Çıplak Meselesi, Sayfa: 187, Satır: 15

⁴ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Cayır Cayır Yazıyor!, Sayfa: 191, Satır: 7

⁵ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Cayır Cayır Yazıyor!, Sayfa: 191, Satır: 19

⁶ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Cayır Cayır Yazıyor!, Sayfa: 191, Satır: 20

⁷ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Cayır Cayır Yazıyor!, Sayfa: 191, Satır: 29

⁸ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Cayır Cayır Yazıyor!, Sayfa: 191, Satır: 34

⁹ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Cayır Cayır Yazıyor!, Sayfa: 193

¹⁰ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Cayır Cayır Yazıyor!, Sayfa: 193

¹¹ A. Rasim, Muhamir Bu Ya Cayır Cayır Yazıyor!, Sayfa: 193

Ferâce - Çarşaf

Lepiska¹: Sarı ve yumuşak saç.

Broş²: Üzerinde değerli taş bulunan kadın iğnesi.

Su³: Bir şeyin kenarına yapılan süs.

Hangisi Daha Güzelmiş?

Nigâr Hanım⁴ (1862-1918): Tanınmış kadın şairlerimizden. Efsun, Niran, Aks-i Sada adlı şiir kitapları Safahat-ı Kalb adlı aşk mektupları, Elhan-ı Vatan adlı nesirleri, Girive adlı dramı vardır. 1959 Hayatımın Hikayesi adlı kitabı oğlu tarafından basılır.

Şeyh Ali Vasi⁵: Din bilgini ve şair. Eskiye bağlı yeniye karşı birisi.

Sünûh: İçe doğan şeyler, ilham.

İrticâl⁶: Hazırlanmadan, içe doğduğu gibi söyleme.

Tevârüd⁷: İki şairin birbirinden habersiz aynı mısraları söylemeleri.

Sıktı Efendiler

Elif-i Mertek Sanmak⁸: Çok cahiller hiçbirşey bilmeyenler için eskiden kullanılan bir deyimdir.

Şapka Gi..... Yenler!!!

Çakmak⁹ (argo): Rakı içmek.

Jurnal¹⁰: Hafiyelerin yazdığı suçlama kağıdı.

Taburağası¹¹: Binbaşı.

Alaybeyi¹²: Albay.

Pranga¹³: Ağır cezalıların ellerine ve ayaklarına takılan zincir.

Civelek¹⁴: Oynak, kıpırdak, ele avuca sığmayan.

¹ A. Rasim, Muharrir Bu Ya, Ferâce - Çarşaf, Sayfa: 215, Satır: 9

² A. Rasim, Muharrir Bu Ya, Ferâce - Çarşaf, Sayfa: 215, Satır: 15

³ A. Rasim, Muharrir Bu Ya, Ferâce - Çarşaf, Sayfa: 215, Satır: 16

⁴ A. Rasim, Muharrir Bu Ya, Hangisi Daha Güzelmiş?, Sayfa: 217, Satır: 6

⁵ A. Rasim, Muharrir Bu Ya, Hangisi Daha Güzelmiş?, Sayfa: 217, Satır: 15

⁶ A. Rasim, Muharrir Bu Ya, Hangisi Daha Güzelmiş?, Sayfa: 217, Satır: 27

⁷ A. Rasim, Muharrir Bu Ya, Hangisi Daha Güzelmiş?, Sayfa: 217, Satır: 28

⁸ A. Rasim, Muharrir Bu Ya, Sıktı Efendiler, Sayfa: 223, Satır: 9

⁹ A. Rasim, Muharrir Bu Ya, Şapka Gi..... Yenler!!!, Sayfa: 226, Satır: 12

¹⁰ A. Rasim, Muharrir Bu Ya, Şapka Gi..... Yenler!!!, Sayfa: 229, Satır: 31

¹¹ A. Rasim, Muharrir Bu Ya, Şapka Gi..... Yenler!!!, Sayfa: 229, Satır: 31

Şapkaya Dair

İmam Suyu¹: Rakı.

Ağabâni²: İpekten sarımtrak dallarla işlemiş bir çeşit beyaz kumaş. Bu kumaştan yapılmış, sarıklar ve fesin üzerine sarılırdı.

Agel³: Deve kılından veya ipekli kumaştan kefiye üzerine sarılan kalın ip.

Kefiye⁴: Araplarda başa sarılan ve çoğu zaman ipekli olan örtü.

Tâc⁵: Bektaşî tarikatında olanların giydikleri keçe veya yünden yapılmış külah.

Sikke⁶: Mevlevî dervişlerinin başlarına giydikleri, deve tüyü renginde üstü darca silindir şeklinde keçe külah.

Dardağan⁷: Kıvrımları genişçe ve gevşekçe bırakılmış sarık.

Selim⁸: Yukarısı geniş alt tarafı dar, silindir biçiminde bir başlık üzerine sarılan sarık. Yavuz Sultan Selim'inden adını aldığı bilinir.

Burma⁹: Tülbendi burularak yapılmış sarık.

Urî¹⁰: Hükümdar ve devlet adamlarının giydikleri, yuvarlak ve yastıklı tekke şeklinde sarık.

Mücevveze¹¹: Altı dar, üstü geniş silindir biçiminde, tepesi kırmızı renkte ve çıkıntılı etrafına tülbent sarılı başlık.

Yusufî¹²: Altı dar, üstü geniş ve dilimli başlık üzerine sarılan sarık.

Hırtâvî¹³: Toparlak keçe külah üzerine sarılan sarık.

Börk¹⁴: Tepesi düz, alt tarafı sırma işlemeli, beyaz çuha veya keçeden yapılmış külah. Yeniçeriler bu başlığı giyerlerdi.

Subara¹⁵: Çuhadan, yuvarlak tepeli ve dilimli başlık.

Safrânî¹⁶: Sarı.

Kapelâ¹⁷: Yumuşak şapka.

Setri¹⁸: Çeket.

Şebike¹⁹: Ağ ve kafes gibi örülme, kafes şeklinde olan, ıskara. Batıda, araplar'ın giydikleri hhasırdan örülmüş şapkaya şebike denir.

¹ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 3

² A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 5

³ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 6

⁴ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 6

⁵ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 7

⁶ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 8

⁷ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 19

⁸ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 19

⁹ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 19

¹⁰ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 20

¹¹ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 22

¹² A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 20

¹³ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 21

¹⁴ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 23

¹⁵ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 23

¹⁶ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 25

¹⁷ A. Rasim, Muhamir Bu Ya, Şapkaya Dair, Sayfa: 236, Satır: 25

Ruslarla ilk Siyasi Münasebetler

Dinar¹: Bir liranın dörtte biri değerinde altın para.

Evvelki Yıl Başları

Ortodoks Takvimi²: Roma imparatorunun Jül Sezar'ın düzenlediği ve adını ondan alan Jülyen Takvimi, 1582 yılına kadar Avrupa'da uygulandı.

Gregoriyen Takvimi³: Papa XIII. Gregoir'in takvimi. Osmanlılar da kullanmıştır.

Koltuk⁴: Küçük meyhane.

Satürnal⁵: Eski Romalılar'ın tanrı saturnus şerefine yaptıkları şenlikler.

Lâvta⁶: Ut'a benzeyen, gövdesi uttan küçün bir çalgı.

Keriz⁷: Eğlenti, oynak hava.

Dudu⁸: İhtiyar Ermeni kadın.

Kukulete⁹: Yağmura karşı başa geçirilen başlık.

Mensup¹⁰: Metres.

Ev Aşikâresi¹¹: Sokak kadını.

Yeni Bakış, Yürüyüş, Duruşlar.

Arşın¹²: Metris üçte ikisine eşit olan uzunluk ölçüsü.

Şekle Göre Bir Düşünüş

Çakşır¹³: Çuhadan yapılmış dar şalvar.

Rütbelerin, Lakapların Kaldırılması Münasebetiyle

Şehriyâr¹⁴: Padişah, hükümdar.

Şehinşah¹⁵: Şahlar şahı.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Ruslarla İlk Siyasi Münasebetler , Sayfa: 246, Satır: 15

² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Evvelki Yıl Başları , Sayfa: 249, Satır: 4

³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Evvelki Yıl Başları , Sayfa: 249, Satır: 7

⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Evvelki Yıl Başları , Sayfa: 249, Satır: 11

⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Evvelki Yıl Başları , Sayfa: 249, Satır: 19

⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Evvelki Yıl Başları , Sayfa: 249, Satır: 21

⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Evvelki Yıl Başları , Sayfa: 249, Satır: 25

⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Evvelki Yıl Başları , Sayfa: 249, Satır: 20

⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Evvelki Yıl Başları , Sayfa: 253, Satır: 19

¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Evvelki Yıl Başları , Sayfa: 254, Satır: 2

¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Evvelki Yıl Başları , Sayfa: 254, Satır: 3

¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Yeni Bakış Yürüyüş Duruşlar , Sayfa: 272, Satır: 29

¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Şekle Göre Bir Düşünüş , Sayfa: 274, Satır: 15

¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Rütbelerin Lakapların Kaldırılması Münasebetiyle , Sayfa: 284, Satır: 8

¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Rütbelerin Lakapların Kaldırılması Münasebetiyle , Sayfa: 284, Satır: 9

Şekle Göre Bir Düşünüş

Şâm-ı Cennet Meşâm¹: Cennet kokulu Şam.

Bağdâd-ı Dâr-üs-selâm²: Cennet Bağdad.

Irak-ı Acem: Irak'ın Dicle kıyısından başlayarak İran sınırına kadar uzanan bölge.

Rakka³: Suriye'nin kuzeyinde bir yer.

Dâr'ül Mülk-i Engerüs⁴: Macaristan.

Halk Edebiyatında Mizah

El-ense Etmek⁵: Güreşte bir oyunun adı. Kolu , hasmın boynuna getirip, baş parmağı gırtlığa, dört parmağı da enseye geçirerek öne çekmek.

Şirâze⁶: Yağlı güreş yapan Pehlivanların giydikleri kispetin paçası.

Kurt Kapanı⁷: Güreşte bir oyun adı.

Boyunduruk Vurmak⁸: Güreşte bir oyun.

Tahtaboş⁹: Dam, taraça.

Kalenderi: Saz Şairlerinin aruzun Mef'ülü Mefâîlü Mefâîlü fe'ülü kalıbı ile yazdıkları şiirdir.

Seren¹⁰: Yelkenli gemilerde ve büyük teknelerde, üzerine dört köşe yelken gerilmek için direğe haç biçiminde takılan ağaç.

Orsa Etmek¹¹: Gemiyi Rüzgarın geldiği yöne döndürmek.

Kehle¹²: Bit.

Çarhacı¹³: Öncü, ordu birliklerinin önünde giden atlı asker.

Leşker¹⁴: Asker.

Tahta Kehlesi: Tahta kurusu.

Kerem¹⁵: Halk Türkülerinin söylendiği özel bir hava. Asıl Kerem ve Kesik Kerem şekilleri vardır.

Girizgâh¹⁶: Giriş.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Şekle Göre Bir Düşünüş , Sayfa: 286, Satır: 9

² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Şekle Göre Bir Düşünüş , Sayfa: 286, Satır: 10

³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Şekle Göre Bir Düşünüş , Sayfa: 286, Satır: 13

⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Şekle Göre Bir Düşünüş , Sayfa: 286, Satır: 22

⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 293, Satır: 3

⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 293, Satır: 4

⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 293, Satır: 5

⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 293, Satır: 6

⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 293, Satır: 12

¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 294, Satır: 20

¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 294, Satır: 21

¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 295, Satır: 3

¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 295, Satır: 4

¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 295, Satır: 13

¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 296, Satır: 9

¹⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatında Mizah , Sayfa: 296, Satır: 5

Bekçi! Sen Sus!

Şehir Emâneti¹: Belediye.

Salta²: Yakasız, iliksiz, kolları bolca bir çeşit kısa ceket.

Gocuk³: İçi kürklü kaput.

Dizlik⁴: Diz kapağına kadar uzanan, kısa şalvar, bir çeşit potur.

Bedesten⁵: Değerli eşya ve mücevherlerin alınıp satıldığı çarşı.

Pes Perdede⁶: Yavaş, hafif sesle söyleme.

Kaba Rast⁷: Klasik Türk müziğinde bir makam adı.

Haraç Mezat Satmak⁸: Açık arttırma ile satmak.

Metaksas⁹: İpekçi, ibrişimci. Eskideni İstanbul'da ibrişim, makara, iğne, yüksük, dantelâ, Düğme... gibi dikiş malzemesi ve pek az kadın iç çamaşırı satan ve çoğu zaman Rum olan gezginci esnaf.

Çayır Peyniri¹⁰: Bir peynir çeşiti.

Küçük Beyler 1

Makine¹¹: Oyun, hile. Kötü, tehlikeli durum.

Reşit Galip Bey¹²: Cumhuriyet devri devlet adamlarındandır. Atatürk devrimlerine inanmış, yurdunu ve milletini seven ülkücü bir insan.

İstiklâl Mahkemesi¹³: Kurtuluş savaşı sırasında, özel bir kanunla kurulmuş, çok geniş yetkili mahkemeler. Bu mahkemelerin üyeleri milletvekilleri arasından seçilir. Bu mahkemelerin kuruluş amacı, düşmanın çıkarlarına yardım edenleri, devletin iç ve dış durumunu sarsıcı işlere karışanları, askerden kaçanları ve onları saklayanları, kısa zamanda yargılamak ve cezalandırmak amacıyla kurulmuştur.

Hânende¹⁴: Okuyucu, şarkıcı.

Külhan¹⁵: Hamamları ısıtan ve hamamların altında bulunan kapalı ve büyük ocak.

Hacamat¹⁶: Hafif yaralama.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bekçi! Sen Sus! ,Sayfa: 298, Satır: 1
² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bekçi! Sen Sus! ,Sayfa: 298, Satır: 23
³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bekçi! Sen Sus! ,Sayfa: 298, Satır: 24
⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bekçi! Sen Sus! ,Sayfa: 298, Satır: 25
⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bekçi! Sen Sus! ,Sayfa: 298, Satır: 4
⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bekçi! Sen Sus! ,Sayfa: 300, Satır: 3
⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bekçi! Sen Sus! ,Sayfa: 300, Satır: 16
⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bekçi! Sen Sus! ,Sayfa: 300, Satır: 19
⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bekçi! Sen Sus! ,Sayfa: 301, Satır: 1
¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Bekçi! Sen Sus! ,Sayfa: 301, Satır: 13
¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 305, Satır: 3
¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 305, Satır: 7
¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 305, Satır: 6
¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 306, Satır: 2
¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 306, Satır: 15
¹⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 306, Satır: 17

Dublen¹: İki kat örülmüş, kalın talli iyi çeşit püskül.
İlâmâşaallah²: Sitem etmek, yermek, kınamak, "böyle de şey olur mu",
"yaptığını beğendin mi" anlamında kullanılmış.
Fermene³: Harçla işlenmiş, süslü elbise.
Lâterna⁴: Kolu çevrilerek çalınan, sandık biçiminde bir çalgı.
Camadan⁵: Çapraz düğmeli, ipek veya sırma işlemeli kısa yelek.
Kılaptan⁶: Sırma katılarak eğrilmiş iplik.
Pangodoz⁷ (argo): Yaşlı, ihtiyar.
Havlı⁸: İnce tüylü.
Dildâne⁹: Erkeklerin başlarına sardıkları, renkli mendil.
Mintan¹⁰: Yakası devrik olmayan gömlek, kısa yelek.

Küçük Beyler 2

Mastar¹¹: Çok sarhoş.
Dikiz¹² (argo): Gözetlemek.
Marizine Koymak¹³ (argo): Çullanıp dövmek.
Siftah Etmek¹⁴: Burada tokat yemek anlamında kullanılmıştır.
Kaltak¹⁵: Sürtük, kötü yola düşmüş kadın.
Âmenaa¹⁶: İnandık, diyecek yok.
Çakonoz¹⁷: Serseri, boşta gezen. İşsiz, güçsüz.
Baloz¹⁸: Serserilerin gittiği meyhane.
Dergâh¹⁹: tekke.
Kafe Şantan²⁰: Sazlı, içkili gazino.
Çevre²¹: Mendil.
İtirşah²²: güzel kokulu çiçek.

-
- ¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 311, Satır: 5
² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 311, Satır: 8
³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 311, Satır: 13
⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 311, Satır: 14
⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 311, Satır: 19
⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 311, Satır: 22
⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 311, Satır: 26
⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 312, Satır: 5
⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 312, Satır: 10
¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 1 ,Sayfa: 312, Satır: 17
¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 313, Satır: 5
¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 313, Satır: 11
¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 313, Satır: 19
¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 313, Satır: 23
¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 313, Satır: 25
¹⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 314, Satır: 7
¹⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 314, Satır: 18
¹⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 314, Satır: 19
¹⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 314, Satır: 20
²⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 314, Satır: 33
²¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 315, Satır: 17
²² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Küçük Beyler 2 ,Sayfa: 316, Satır: 8

Palavracı Kabadayılar

- Paya Girmek¹: Kumarda kazanılan paradan zorbalıkla pay almak.
Esrarlı²: Esrar almış.
Fehim Paşa³: II.Abdülhamid'in baş hafiyesi. Padişahın güvenini kazanarak, genç yaşta paşalığa yükselmiştir. Çok haksızlıklar yapmış ve bundan ötürü Bursa'ya sürülmüştür. Halk tarafından öldürülmüştür.
Hasbenallah⁴: Tanrı bize yeter.
Lâhavle⁵: Kuvvet ve kudret tanrınıdır.
Kıyak⁶: Çok güzel, mükemmel, gözü pek, cesur, gösterişe düşkün, kabadayı anlamlarına gelir.
Raconcu⁷ (argo): Caka satan.
Sulu⁸: Yılışık.
Eli Ağır⁹: Vurduğu zaman çok acıtan.
Somun Pehivanı¹⁰: Boylu-poslu korkak kimse.
Sandık Açmak¹¹: Eskiden, mahallelerde yangın söndürmek için bulundurulan ve sandık biçiminde olan tulumbaların yangını söndürmeye hazır duruma gelmesi.
Sandık Tutmak¹²: Yangın söndürmeğe giderken, bir tulumbacı takımının ötekini geçmesi.
Alamana¹³: Büyük kayık.
Kupa¹⁴: Kapalı ve yalnız arka kısmında oturulacak yeri olan, dört tekerlekli at arabası.
Mano¹⁵: Kumar oynatanın kumarda aldığı kazanç.

-
- A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 318, Satır: 14
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 318, Satır: 23
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 319, Satır: 10
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 319, Satır: 16
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 319, Satır: 19
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 320, Satır: 2
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 320, Satır: 3
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 320, Satır: 5
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 320, Satır: 8
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 320, Satır: 14
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 320, Satır: 32
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 320, Satır: 32
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 322, Satır: 7
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 322, Satır: 15
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Palavracı Kabadayılar , Sayfa: 322, Satır: 27

Karnaval Kokuları Geliyor

- Dîvanhane¹: Geniş salon.
Muvakkithane²: Muvakkitlerin oturduğu hane. Eskiden vaktin tayini ve saat ayarları "muvakkit" denilen resmi devlet memurları görevli idi. İçinde vakit tayin eden aletlerle, zamanı doğru bildiren saatler bulunurdu.
İlmihâl³: Din kurallarını öğreten din bilgisi dalı, bu konuda yazılmış kitap.
Maskara Olmak⁴: Gülünç hale düşmek.
Yanardöner⁵: Aşık sevgili.
Odeon⁶: Bir çalgılı gazino.
Muhsin⁷: Eski devrin hoş sohbet kişilerinden, nükteci ve mizahçılarından .
Pandomima⁸: Düşünceleri, duyguları, sözsüz olarak hareketlerle ve yüz işaretleriyle anlatan oyun türü.
Mandepsi⁹ (argo): tuzak, hile, dalavere.
Domino¹⁰: Maskeli balolarda giyilen, kukuleteli elbise ve bu elbiseyi giyen kişi.
Ters Evlenme¹¹: Karagöz oyunlarından birinin adı.

Halk Edebiyatında Mizah

- Çalık¹²: Çarpık.
Vasi¹³: Bir yetimin veya akıllıca zayıf ve hasta olanın malını yöneten.
Emvâl¹⁴: Mallar.
Zarf¹⁵: İçine fincan veya bardak oturtulan kılıf.
Mecidiye¹⁶: Gümüş para.

- A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karnaval Kokuları Geliyor , Sayfa: 326, Satır: 15
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karnaval Kokuları Geliyor , Sayfa: 326, Satır: 16
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karnaval Kokuları Geliyor , Sayfa: 326, Satır: 26
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karnaval Kokuları Geliyor , Sayfa: 328, Satır: 5
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karnaval Kokuları Geliyor , Sayfa: 328, Satır: 14
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karnaval Kokuları Geliyor , Sayfa: 328, Satır: 15
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karnaval Kokuları Geliyor , Sayfa: 328, Satır: 17
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karnaval Kokuları Geliyor , Sayfa: 328, Satır: 22
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karnaval Kokuları Geliyor , Sayfa: 329, Satır: 6
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karnaval Kokuları Geliyor , Sayfa: 329, Satır: 7
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Karnaval Kokuları Geliyor , Sayfa: 329, Satır: 30
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatımızda Mizah , Sayfa: 333, Satır: 4
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatımızda Mizah , Sayfa: 333, Satır: 13
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatımızda Mizah , Sayfa: 333, Satır: 15
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatımızda Mizah , Sayfa: 333, Satır: 29
A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Halk Edebiyatımızda Mizah , Sayfa: 335, Satır: 8

Köprü Mürüriye

Mürüriye¹: Osmanlı Devleti zamanında Haliç üzerinden geçmek için verilen paraya denir.

Mancana²: Gemilerde bulunan büyük su kabı.

Zirâ³: Dirsekten orta parmak ucuna kadar (75-90cm) olan uzunluk ölçüsü.

Ders Vekili⁴: Şeyhülislamın yerine ders veren din bilginleri.

Fiyakacı Kabadayılar ,Kıyaklar Hacamatçılar,

İkaddâre⁵: Büyük Bıçak.

İngar Çıkarmak⁶: Kavga etmek.

Ordu⁷: Oğlan, çocuk, güzel kız.

Hariz⁸: Dayak, dövme.

Langiz⁹: Para.

Yınasız¹⁰: kötü, yakışsız.

İkinci Mecidi Nişanını Nasıl Almıştım.

Yıldız¹¹: Yıldız Sarayı. II.Abdülhamid bu sarayda otururdu.

Ahmet¹²: Ahmet Cevdet tarafından 5 Temmuz 1894'de çıkartılan gazete.

Bağış¹³: Bağış.

İyilik¹⁴: İyilik.

İyilik¹⁵: İyilik.

Bayındırlık¹⁶: Bayındırlık.

Rahatlık¹⁷: Rahatlık.

Mesut devir¹⁸: Mesut devir.

İçten bağlılık¹⁹: İçten bağlılık

Rasim , Muharrir Bu Ya, Köprü Mürüriye ,Sayfa: 337, Satır: 1

Rasim , Muharrir Bu Ya, Köprü Mürüriye ,Sayfa: 338, Satır: 12

Rasim , Muharrir Bu Ya, Köprü Mürüriye ,Sayfa: 339, Satır: 11

Rasim , Muharrir Bu Ya, Köprü Mürüriye ,Sayfa: 339, Satır: 26

Rasim , Muharrir Bu Ya;Fiyakacı Kabadayılar ,Kıyaklar Hacamatçılar; Sayfa: 347, Satır: 3

Rasim , Muharrir Bu Ya;Fiyakacı Kabadayılar ,Kıyaklar Hacamatçılar; Sayfa: 347, Satır: 6

Rasim , Muharrir Bu Ya;Fiyakacı Kabadayılar ,Kıyaklar Hacamatçılar; Sayfa: 348, Satır: 9

Rasim , Muharrir Bu Ya;Fiyakacı Kabadayılar ,Kıyaklar Hacamatçılar; Sayfa: 348, Satır: 10

Rasim , Muharrir Bu Ya;Fiyakacı Kabadayılar ,Kıyaklar Hacamatçılar; Sayfa: 348, Satır: 10

Rasim , Muharrir Bu Ya;İkinci Mecidi Nişanını Nasıl Almıştım?; Sayfa: 348, Satır: 11

Rasim , Muharrir Bu Ya;İkinci Mecidi Nişanını Nasıl Almıştım?; Sayfa: 358, Satır: 3

Rasim , Muharrir Bu Ya;İkinci Mecidi Nişanını Nasıl Almıştım?; Sayfa: 358, Satır: 6

Rasim , Muharrir Bu Ya;İkinci Mecidi Nişanını Nasıl Almıştım?; Sayfa: 362, Satır: 1

Rasim , Muharrir Bu Ya;İkinci Mecidi Nişanını Nasıl Almıştım?; Sayfa: 362, Satır: 1

Rasim , Muharrir Bu Ya;İkinci Mecidi Nişanını Nasıl Almıştım?; Sayfa: 362, Satır: 1

Rasim , Muharrir Bu Ya;İkinci Mecidi Nişanını Nasıl Almıştım?; Sayfa: 362, Satır: 2

Rasim , Muharrir Bu Ya;İkinci Mecidi Nişanını Nasıl Almıştım?; Sayfa: 362, Satır: 2

Kopuklar – Serseri Çocuklar

Karmanyolacı¹: Şehir içinde soygun yapan.

Pırpırı²: Yırtık pırtık, eski püskü.

Hemücük³: Yılışık.

Kovaşa etmek⁴ (argo): Bir işi başkasına yüklemek.

Numaralı⁵: Polis kütüğüne geçmiş olan.

Sokaklarımız! Sokaklarımız!

Paris mahallesi⁶: kötü kadınların bulunduğu mahalle.

Feridiye⁷: Beyoğlunda, genelevlerin bulunduğu mahalle.

Zamanın Alayı

Krupiye⁸: kumarda masayı yöneten adam.

İşçi⁹ (argo): Hile yapan.

Montekarlo¹⁰: Kumar haneleriyle ün salmış bir yer.

Parlatmak¹¹: İçki içmek.

Kurmak¹²: Sarhoş olmak.

Yine Sokaklarımız! Yine Sokaklarımız

Varda¹³: Dikkat et, savul.

Destur¹⁴: İzin verin geçelim.

Ricâl-i Gayb¹⁵: Dini inanışa göre, her devirde yaşayıp da kendileri kimse tarafından görülemeyen ve tanrı buyruklarına göre insanları yöneten kutlu kişiler.

Havaleli¹⁶: Yıkılma tehlikesi olan.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kopuklar – Serseri Çocuklar; Sayfa: 369, Satır: 3

² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kopuklar – Serseri Çocuklar; Sayfa: 369, Satır: 22

³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kopuklar – Serseri Çocuklar; Sayfa: 370, Satır: 7

⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kopuklar – Serseri Çocuklar; Sayfa: 370, Satır: 18

⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kopuklar – Serseri Çocuklar; Sayfa: 370, Satır: 28

⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Sokaklarımız! Sokaklarımız!; Sayfa: 375, Satır: 16

⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Sokaklarımız! Sokaklarımız!; Sayfa: 375, Satır: 19

⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Zamanın Alayı; Sayfa: 380, Satır: 22

⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Zamanın Alayı; Sayfa: 380, Satır: 23

¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Zamanın Alayı; Sayfa: 380, Satır: 23

¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Zamanın Alayı; Sayfa: 380

¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Zamanın Alayı; Sayfa: 380

¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Yine Sokaklarımız! Yine Sokaklarımız!; Sayfa: 389, Satır: 26

¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Yine Sokaklarımız! Yine Sokaklarımız!; Sayfa: 389, Satır: 27

¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Yine Sokaklarımız! Yine Sokaklarımız!; Sayfa: 390, Satır: 6

¹⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Yine Sokaklarımız! Yine Sokaklarımız!; Sayfa: 390, Satır: 11

Piyasa Yükselirken

Muhbir¹: Gazetelerde, haber toplama işiyle görevli olan.

Muhabir²: Gazetelere haber ulaştıran.

Kadın ve Zamparalık

Dokuz Talâk Boşamak³: Eskiden, medeni nikah yoktu. Evlenme, şariat hükümlerine göre olurdu. Erkek kadını boşamak için yeterdi. Boşamanın dereceleri vardı. Dokuz Talak boşamak, kadının kesin şekilde boşanmasını bildiren bir yemindi. Bu yeminle boşanmış bir kadın, başka erkekle evlenmeden, hulle, eski kocasına dönemezdi.

Baskın

Delibaş⁴: Korkusuz, cesur.

Çingar⁵: Kavgâ.

Zaptiye⁶: Emniyet Müdürlüğü.

Hacı Ağa'nın İki Kelimesi

Kekâ⁷: Bir durumdan memnun oluşu bildiren ve "keyfim yerinde" anlamlarında kullanılır.

Bucurgat⁸: Vinç.

Heyamola⁹: Gemicilerin ve işçilerin bir şey çekerken, birbirlerini desteklemek için söyledikleri söz. Yisa da denir.

Bocuk¹⁰: Domuz yavrusu.

Kaş, Kirpik, Sakal, Bıyık

Lâden¹¹: bir ağaç cinsi ve zamk.

Fenâfillâh¹²: Tanrı varlığı içinde yok olma.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Piyasa Yükselirken; Sayfa: 392, Satır: 13

² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Piyasa Yükselirken; Sayfa: 392, Satır: 23

³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kadın ve Zamparalık; Sayfa: 401, Satır: 29

⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Baskın; Sayfa: 406, Satır: 28

⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Baskın; Sayfa: 406, Satır: 30

⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Baskın; Sayfa: 406, Satır: 32

⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Hacı Ağa'nın İki Kelimesi; Sayfa: 414, Satır: 13

⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Hacı Ağa'nın İki Kelimesi; Sayfa: 415, Satır: 14

⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Hacı Ağa'nın İki Kelimesi; Sayfa: 415, Satır: 15

¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Hacı Ağa'nın İki Kelimesi; Sayfa: 415, Satır: 16

¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kaş, Kirpik, Sakal, Bıyık; Sayfa: 421, Satır: 31

¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Kaş, Kirpik, Sakal, Bıyık; Sayfa: 421, Satır: 30

Yarım Saatlik Bir Yanlış Anlama

- Kiranta¹: Saçına, bıyığına, sakalına kır düşmüş kimse.
Dızgal²: Sakal.
Dalyan³: İtalya.

Elli Yıl Evvel Ve Sonra

- Çekçek⁴: dört tekerli el arabası.
Yampir⁵: Çarpık giden.
Baltaburun yürümek⁶: Dimdik yürümek.
Zevle⁷: Öküzlerin boyunduruktan çıkmamaları için iki taraftan boyunlarına geçirilen ve boyun altında birbirine bağlanan eğri değnek.
Övendre⁸: Hayvanları sürmek için kullanılan uzun değnek.
Abdal⁹: Gezgini derviş.
Köşklü¹⁰: Zengin çocuğu.
Savurucu¹¹: Çifte atan.
Divitdâr¹²: Kalem koymak için uzun madeni sapı ve ucunda mürekkep hokkası bulunan yazı takımına divit denir. Divitdar ise, ileri gelen devlet adamlarının hokka ve kalemlerini ve her türlü yazı araçlarını sağlayan, koruyan müsveddeleri yazan görevliye denir.
Yalancı Deccâl¹³: Kıyametten önce ortaya çıkıp, halkı kandırmaya çalışacak ve Hz.İsa tarafından öldürülecek. Yalancı İsa da denir.
Volkan¹⁴: Derviş Vahdeti'nin çıkardığı gerici gazete. Vahdeti (1870-1909) 1908 devriminden sonra Volkan adlı bir gazete çıkararak halkın dini inanışlarını sömüren meşrutiyete karşı olan gazeteci Hafız Derviş diye tanınırken gazeteciliğe başlayınca Derviş Vahdeti adını almıştır. 31 Mart olaylarının çıkmasında büyük rolü vardır. Bu isyan, hareket ordusu tarafından bastırıldı ve Vahdeti de İzmir'e kaçtı. Orada yakalanarak Ayasofya'da asılarak öldürüldü.
Brik¹⁵: Dört tekerlekli, oturulacak yerli iki yan sırada olan binek arabasıdır.

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Yarım Saatlik Bir Yanlış Anlama; Sayfa: 424, Satır: 7
² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Yarım Saatlik Bir Yanlış Anlama; Sayfa: 425, Satır: 15
³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Yarım Saatlik Bir Yanlış Anlama; Sayfa: 425, Satır: 11
⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 428, Satır: 5
⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 428, Satır: 10
⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 428, Satır: 11
⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 429, Satır: 29
⁸ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 429, Satır: 30
⁹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 430, Satır: 4
¹⁰ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 430, Satır: 16
¹¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 430, Satır: 27
¹² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 430, Satır: 25
¹³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 432, Satır: 9
¹⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 437, Satır: 4
¹⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 437, Satır: 13

Dandinilik¹: Aşırı züppelik.

Koçu²: Yaylı ve dört tekerlekli içerden perdeli, pencereleri bulunan gezinti arabası.

Talika³: Dört tekerlekli, üstü kapalı ve yaylı at arabası.

Briçka⁴: Tek atlı, yaylı, hafif binek arabası.

Paraşol⁵: Dört yanı açık, üstü örtülü, tek atlı araba.

Koltuğa Almak⁶: Güveyin, gelinin koluna girerek kendisini konuklar arasından geçirmesi.

Çil⁷: Yeni ve parlak madeni para.

---

¹ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 437, Satır: 27

² A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 437, Satır: 17

³ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 437, Satır: 18

⁴ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 437, Satır: 20

⁵ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 437, Satır: 30

⁶ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 437

⁷ A. Rasim , Muharrir Bu Ya, Elli Yıl Evvel ve Sonra; Sayfa: 437, Satır: 9

A

Abdal	25
Abdî	6
Acûz	7
Açık Çıplak Meselesi	13
Afsuncu	7
Agel	15
Ağabani (Âbâni)	4
Ağabâni	15
Alamana	20
Alaybeyi	14
Amalya	8
Âmenaa	19
Anfiteatr	7
Arakıyye	1
Arşın	16
Asâ	11
Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyye	2
Aynasız	22

B

Bâb-ı Defteri	4
Bâb-ı Ser Askeri	2
Bağdâd-ı Dâr-üs-selâm	17
Balad	7
Baloz	19
Baltaburun yürümek	25
Baskın	24
Bayrak Askeri	1
Bedesten	18
Bekçi! Sen Sus!	18
Bendegân	2
Beylik	1
Bid'at	13
Bir Orta Oyunu Tekerlemesi	10
Bismarck	1

Bizde Gazete Tarihi

Vesikalardan	12
Bocuk	24
Boneta	8
Boyunduruk Vurmak	17
Börk	15
Briçka	26
Brik	25
Broş	14
Bucurgat	24
Burma	15

C

Camadan	19
Cayır Cayır Yazıyor!	13
Cemal Paşa ile Şam'da	11
Cemal Paşa	11
Cerîde-i Havadis	12
Ceride-i Sadâkat	22
Cihadiye Askeri	2
Cimnaz	5
Cinas	10
Civelek	14
Çakmak (argo)	14
Çakonoz	19
Çakşır	16
Çalık	21
Çâr – Pâre	7
Çarhacı	17
Çavuşbaşı Ağa	3
Çayır Peyniri	18
Çedik	8
Çekçek	25
Çengi	6
Çevre	19
Çiftenâra	7
Çil	26
Çingar Çıkarmak	22
Çingar	24

D

Dâiyân	2
Dal	9
Dalyan	25
Dandinilik	26
Dâr'ül Mülk-i Engerüs	17
Dardağan	15
Dârülbedâyı	7
Defterdâr Efendi	2
Defterdâr Emiri	3
Delibaş	24
Dergâh	19
Ders Vekili	22
Destur	23
Devletlü	12
Devr-i mes'ûd	22
Dikiz (argo)	19
Dildâne	19
Dinar	16
Dîvanhane	21
Divitdâr	25
Dızgal	25
Dizlik	18
Dizlik	8
Dokuz Talâk Boşamak	24
Domino	21
Dublen	19
Dudu	16
Dudu	5
Eğleniş	9

E

El-ense Etmek	17
Eli Ağır	20
Elif-i Mertek Sanmak	14
Elli Yıl Evvel Ve Sonra	25
Emvâl	21
Enderûn	9

Eponj	13
Esrarlı	20
Ev Aşıkâresi	16
Evkaf-ı Hümâyûn Nâzırı	3
Evlek	12
Evvelki Yıl Başlıları	16

F

Fehim Paşa	20
Fenâfillâh	24
Ferâce - Çarşaf	14
Ferâce	4
Ferâhî	4
Feridiye	23
Fermene	19
Fes Hakkında	1
Fîsebîlillâh	1
Fiyakacı Kabadayılar	
KıyaklarHacamatçılar	22

G

Gaddâre	22
Galata kaldırımlarında	
Oturanlar	8
Galoş	11
Gazetecilik Mektebi	13
Gedikli Ağaları	4
Gedikli	3
Gidiş	9
Girizgâh	17
Gocuk	18
Gospadin	5
Gregoriyen Takvimi	16
Gümrük Emiri	3

H

Hacamat	18
Hacegân	3

Hacı Ağa'nın İki	
Kelimesi	24
Haddehane Beyleri	8
Hademe-i Hâssa	4
Hademe-i Şâhâne	9
Halk Edebiyatında	
Mizah	17
Halk Edebiyatında	
Mizah	21
Hamdi (1841-1911)	6
Han Kolu	9
Hânende	10
Hânende	18
Hangisi Daha	
Güzelmış?	14
Haraç Mezat Satmak	18
Harvâni	4
Hasbenallah	20
Havaleli	23
Havlı	19
Hayâl Küpü	9
Hayâlbaz	9
Hayderi	8
Hayme-i Hâssa mehter-	
Başı	3
Hemücük	23
Heyamola	24
Hezâr-fen	10
Hırbo (argo)	7
Hırka-ı Şerif	2
Hırpâni	7
Hirtâvi	15
Hotoz	10
Humbara	12

I - İ - J

İbhâm	13
İdiyye Muâyedesi	2
İglâk	13
İhop	5
İhsân	22

İkdam	22
İkinci Mecidi Nişanını	
Nasıl Almıştım.	22
İlâmâşaallah	19
İlmihâl	21
İmam Suyu	15
İmâme	4
İnâyet	22
İrak-ı Acem	17
İrfan Perverlik	13
İrticâl	14
İstanbulin	11
İstiklâl Mahkemesi	18
İşçi (argo)	23
İşmar	10
İtirşah	19
Jile	5
Jurnal	14
Jüp	5

K

Kaba Rast	18
Kabasaz	7
Kadın ve Zamparalık	24
Kafe Şantan	19
Kalenderi	17
Kaltak	19
Kandil	10
Kanto	7
Kanûn-i Esâsi	5
Kapelâ	15
Kaptan-ı deryâ	1
Karagöz ile Orta	
Oyunu	9
Karçıgar	11
Karmanyolacı	23
Karnaval Kokuları	
Geliyor	21
Kasap Başı	3
Kasketa	8

Kaş, Kirpik, Sakal,	
Bıyık	24
Kaşmer	10
Kavuklu Hamdi	9
Kavuklu ile Pişekâr	
Kıyafeti!	11
Kayabaşı	12
Keçe külâh etmek	1
Kefiye	15
Kehle	17
Kekâ	24
Kel Hasan	6
Kenar Dilberi	10
Kerem	17
Keriz	16
Kılaptan	19
Kinâyeli	7
Kıranta	25
Kıssa-Hânlık	10
Kıyak	20
Kızan	5
Klavun	8
Koçu	26
Kol	6
Koltuğa Almak	26
Koltuk	16
Kopuk	4
Kopuklar – Serseri	
Çocuklar	23
Kovança etmek (argo)	23
Köçek	6
Köprü Memuru	13
Köprü Mürüriye	22
Köprü	4
Köşklü	25
Krupiye	23
Kudüm	7
Kukulete	16
Kuleli Vakası	12
Kunoş	9
Kupa	20

Kurenâ-yi Saltanat	4
Kurmak	23
Kurt Kapanı	17
Küçük Beyler 1	18
Küçük Beyler 2	19
Külâh kapmak	1
Külhan	18

L

Lâden	24
Lâhavle	20
Lâpçin	8
Lâterna	19
Lâvta	16
Leb-i Derya	12
Leh Basın Sergisinde	12
Lehçe-i Osmâni	4
Lepant Deniz Savaşı	12
Lepiska	14
Leşker	17
Lûbut	11
Lûtuf	22
Lüleci	8

M

Maâzallah	10
Mâbeyinci	9
Makine	18
Mâmûriyet	22
Mancana	22
Mandepsi (argo)	21
Mangiz	22
Mâni	12
Mano	20
Mariz	22
Marizine Koymak (argo)	19
Maskara Olmak	21
Mastar	19

Matbaa-i Âmire	5
Mecidiye	21
Mecidiye	4
Meclis-i ayan	5
Meclis-i Vükelâ	12
Meddâh	6
Mekruh	13
Menâsıb-ı Sitte	2
Mensup	16
Menzil Cambazı	6
Meşrutiyetin İlk	
Aylarında	5
Metaksas	18
Mimar Ağa	3
Mınakyan	8
Mintan	19
Mîr-i Alem Ağa	3
Mîr-i Mirâh	2
Montekarlo	23
Mudhik	10
Muhabir	24
Muhâfız-ı Hac	11
Muhâvere	9
Muhbir	24
Muhsin	21
Muhtelif Temâşâlarda	
Kadın	10
Mukallid	10
Mutasarrıflık	5
Mutrib	10
Muvakkithane	21
Mübeyyiz	13
Mücevveze	15
Mühre	4
Mürûriye	22
Müsâhib	9
Müteferrikadan	
Gömmek	13

N

Nağme	8
Nakkaare	7
Napolyon	5
Nigâr Hanım (1862-1918)	14
Nizâmiye Askeri	2
Numaralı	23

O - O

Ocak Çavuşları	4
Odeon	21
Ordu Çölde, Ben Kudüs'te	11
Orsa Etmek	17
Orta Oyunlarında Kadın	10
Orta Oyunu'nun Bozuluşu	8
Orta Oyunu	6
Ortodoks Takvimi	16
Oyun, Orta Oyunu!	8
Öklides	1
Övendire	25

P

Pabuç Giydirmek	11
Palavracı Kabadayılar	20
Pandomima	21
Pangodoz (argo)	19
Panorama	6
Papas Uçurmak (argo)	11
Paraşol	26
Paris mahallesi	23
Parlatmak	23
Parodi	7
Parsa	10

Paskal	8
Pati Çak	9
Paya Girmek	20
Peruz	8
Pes Perdede	18
Petalya	6
Pırpır	23
Piyasa Yükselirken	24
Pranga	14
Prelüd7	
Püsküllü belâ1	

R

Raconcu (argo)	20
Rahle	13
Rakka	17
Raks, Taklid, Oyun	10
Redingot	5
Refâhiyet	22
Remmâl	7
Reşit Galip Bey	18
Ricâl-i Gayb	23
Riga	13
Rikâb-ı Hümâyûn	
Ağaları	3
Rikâb-ı Hümâyûn Resmi	2

Romans	5
Rumeli Beylerbeyi	2
Ruslarla ilk Siyasi Münasebetler	16
Rütbe-i Sâniyye	12
Rütbelerin, Lakapların Kaldırılması	16

S

Sadaret Kaymakamı	2
Sadr-ı Âzam	2
Safrânî	15
Sakallu	3

Sako	8 2
Salnâme-i Hadika	12
Salta	18
Sandık Açmak	20
Sandık Tutmak	20
Satürnal	16
Savurucu	25
Selâmlık	13
Selh	12
Selim	15
Ser-Asker	1
Seren	17
Serhatlik	8
Setri	15
Setrî	4
Sıbyan Mektebi	13
Siftah Etmemek	19
Sikke	15
Sıktı Efendiler	14
Sinematograf	5
Skobelef	5
Sokaklarımız!	23
Sokaklarımız!	23
Somun Pehivanı	20
Soytarı	8
Su	14
Subara	15
Sulu	20
Sünûh	14

Ş

Şakşâk	7
Şâm-ı Cennet Meşâm	17
Şanson	5
Şansonet	5
Şapka Gi..... !!!	14
Şapkaya Dair	15
Şebike	15
Şehinşah	16
Şehir Emâneti	18

Şehir Oğlanı	10
Şehriyâr	16
Şekle Göre Bir	
Düşünüş	16
Şekle Göre Bir	
Düşünüş	17
Şevvâl	2
Şeyh Ali Vasfi	14
Şikkayn	2
Şimendifer	1
Şirâze	17
Şordu	22

T

Taburağası	14
Tâc	15
Tahta Kehlesi	17
Tahtaboş	17
Takım	6
Takvîm-i Vekayî	12
Talika	26
Tekerleme	6
Temâşâ	10
Temennâ	7
Terâne	13
Ters Evlenme	21
Tevârüd	14
Tı	9
Tiran	7
Tiryaki	7
Tomak Oyunu	9
Tophâne Müşirliği	12
Trup	7
Tulûât Oyunu	6
Tulûât	6
Tulûâtçılık!	7
Tulumbacı Reisi	8
Turdöku	5

U - Ü - V

Unnâbi	4
Urbân	11
Urfi	15
Usturpa	11
Varda	23
Varda	5
Vasi	21
Vesselâm	8
Volkan	25

Y

Yadigâr	8
Yağcılık	4
Yalancı Deccâl	25
Yampir	25
Yanardöner	21
Yanşak	9
Yârdan Ayrıldım	4
Yarım Saatlik Bir	
Yanlış Anlama	25
Yelloz	7
Yeni Bakış, Yürüyüş,	
Duruşlar.	16
Yıldız	22
Yine Sokaklarımız!	
Yine Sokaklarımız	23
Yusuflî	15

Z

Za'f-ı telif	13
Zabıta Reisi	11
Zahle	11
Zamanın Alayı	23
Zaptiye	24
Zarf	21
Zeâmetli	3
Zevle	25
Zih1	1

Zirâ	22
Zuhaf	5
Zuhûri Kolu	9